

Vilje
gir vekst

Kvalitetsmelding

Videregående opplæring 2018

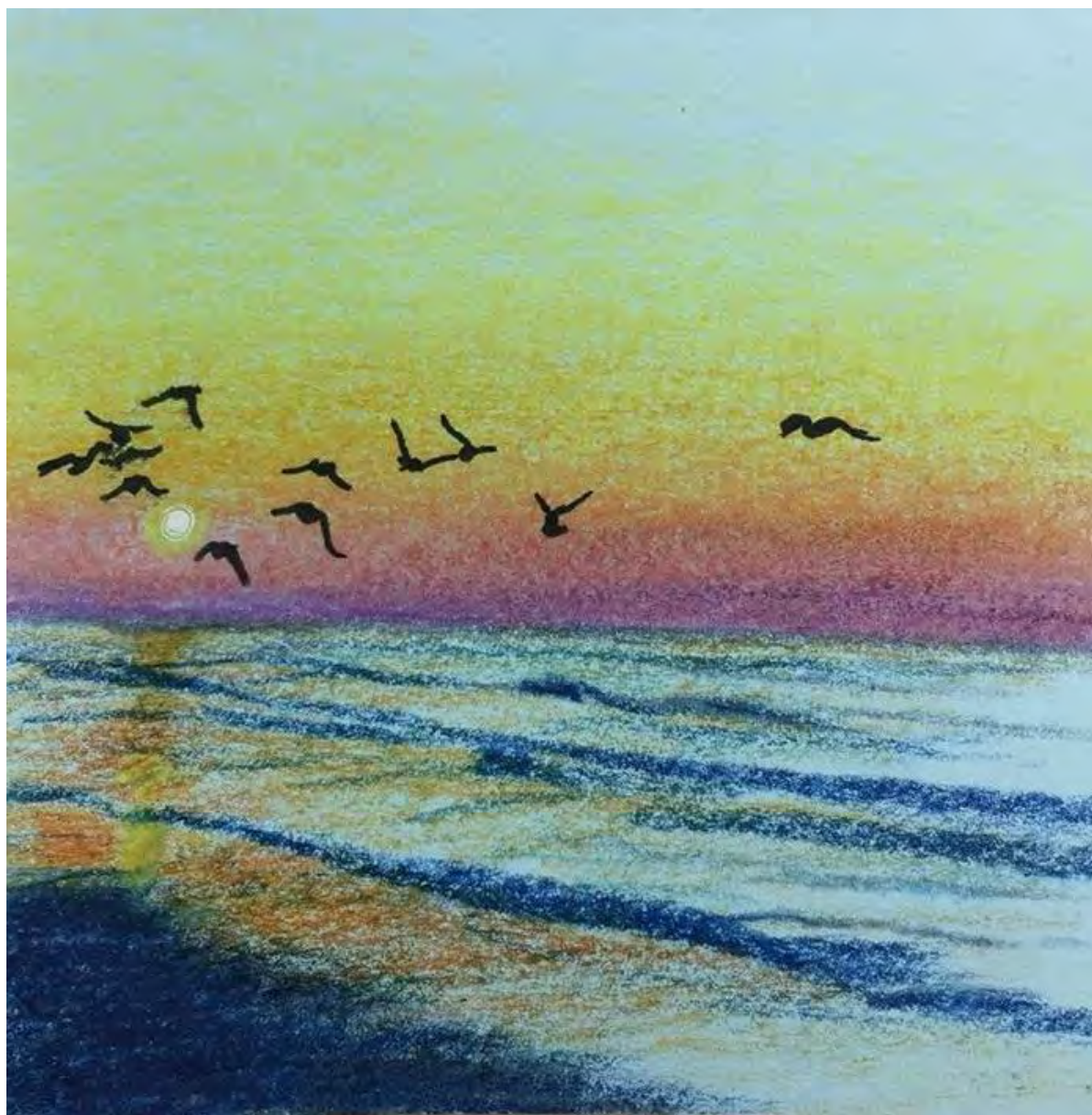
ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Innhold

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innsats over tid	4
Sentrale begreper	5
1. Våre målsetninger	7
2. Fakta om opplæringen	13
Videregående opplæring i Rogaland	13
3. Læringsmiljø	19
Trivsel og faglig mestring	19
Gode relasjoner	22
Skolens dannelsesoppdrag	27
Fylkesrådmannens vurdering	29
4. Vurdering	31
Praksis for elevvurdering	31
Fylkesrådmannens vurdering	34
5. Gjennomføring i løpet av fem år	35
Flere gjennomfører i løpet av fem år	36
Livslang læring	40
Fylkesrådmannens vurdering	42
6. Utbytte av opplæringen	43
Læringsutbytte fra grunnskolen	44
Skoleårgjennomføring	45
Skoleårssluttede og hevinger av lærekontrakter	47
Overganger innen fagopplæring	48
Gjennomføring av spesialundervisning	51
Resultater på fag- og svenneprøver	52
Karakterresultater	53
Fylkesrådmannens vurdering	57
7. Videre utviklingsarbeid	59
Prinsipper for læring, utvikling og dannelse	59
Vedlegg 1 Skolevise resultater	65

Kreditering illustrasjoner:

Alle illustrasjonene i kvalitetsmeldingen, inkludert illustrasjonen på forsiden, er laget av elever i klassene 3KDAA og 3KDAB ved utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur (KDA) ved Vågen videregående skole. Dette er det første kullet med KDA som fullfører den nye utdannelsen etter at retningen gikk fra Studiespesialiserende med Formgivingsfag til Kunst, design og arkitektur.

Forord

Kvalitetsmeldingen 2018 viser god utvikling på mange viktige områder. Flere fullfører og består videregående opplæring. Mange elever, lærlinger og lære kandidater har et godt og inkluderende læringsmiljø. Karakterstatistikken viser at mange lærer mye i skolene og lærebedriftene i fylket vårt. Vurdering for læring er den viktigste strategien som har fulgt oss gjennom hele kunnskapsløftet. I Rogaland, som i alle landets fylker, har vi både arbeidet med nasjonale strategier, men også i betydelig grad jobbet både på fylkes- og skolenivå. Denne meldingen viser at arbeidet gir frukter.

Selv om mange piler peker oppover, er det er også viktig å bruke innholdet i meldingen til selvransakelse. Hva kan vi gjøre for at enda flere skal fullføre og bestå yrkesutdanningen sin? Hvordan kan vi jobbe proaktivt for at mobbetalla reduseres? Hva skal til for at færre elever slutter i et grunnkompetanseløp?

Våren 2018 fikk vi etablert rammeverk for videregående opplæring i Rogaland. Det er i skolen og lærebedriften rammeverket skal virke. Derfor er satsingen på profesjonsfellesskapet i skolen så viktig. Ledelse, lærere og elever må ta ansvar for innholdet sammen. I meldingen skal vi også se framover. Videregående opplæring er nøkkelen til arbeidsliv eller videre studier også for mange voksne. Fylkeskommunen forvalter et viktig samfunnsgode. Omstilling i arbeidslivet og kravet om formell kompetanse krever at vi tar ansvar og stadig forbedrer vårt opplæringstilbud.

Joar Loland
fylkesdirektør

Sammendrag

Innsats over tid

Kvalitetsmeldingen 2018 viser at 77 prosent av elevene som startet i videregående opplæring høsten 2012, hadde fullført og bestått med studiekompetanse eller yrkeskompetanse fem år etter. Dette er en økning på 2,8 prosentpoeng fra 2011-kullet, og en økning på 5,4 prosentpoeng fra 2007-kullet. Den viktigste årsaken til at gjennomføringen øker, er at færre elever slutter underveis i opplæringsløpet. For 2012-kullet var andelen som sluttet underveis 10,7 prosent. 2,8 prosent fullførte planlagt grunnkompetanse, 5,6 prosent var fortsatt i videregående opplæring fem år etter, mens 3,9 prosent hadde gjennomført Vg3 eller fagprøve uten å bestå. Rogaland har den høyeste gjennomføringen i landet innenfor yrkesfag.

Andelen som fullfører og består videregående opplæring, øker med nesten ti prosentpoeng hvis vi ser på gjennomføring ti år etter oppstart i videregående skole. De siste to årene har 222 unge bestått eller er fortsatt i videregående opplæring gjennom prosjektet forskuttet voksenrett. Antallet voksne som gjennomfører videregående opplæring har økt med 54 prosent fra 2014. Nesten en tredjedel av alle fagbrev avlegges av praksiskandidater.

87,4 prosent av elevene trives godt i skolen og 9,4 prosent trives litt. 93,3 prosent oppgir at de alltid har noen å være sammen med i friminuttene, mens 4,5 prosent oppgir at de noen ganger har noen å være sammen med. Andelen elever som mobbes i videregående skole er lavere i Rogaland enn i landet som helhet, men fem prosent av elevene oppga at de ble mobbet av medelever, mobbet digitalt eller mobbet av voksne på skolen. Antallet meldte saker er langt lavere. Skoleåret 2017/2018 fikk fylkesmannen i Rogaland innmeldt 117 saker om skolemiljø. Bare to av sakene gjaldt offentlige videregående skoler. Andelen læringer som opplever mobbing er også lavere i Rogaland enn i resten av landet, men andelen har økt litt fra forrige skoleår og var på 2,7 prosent.

Fortsatt er det grupper av elever og lærlinger som kan få et bedre tilbud innenfor videregående opplæring slik at de lykkes i opplæringen. Fylkesrådmannen vil fortsette arbeidet med nullvisjonen mot frafall og videreføre tiltak for at enda flere skal lykkes med å realisere sitt potensial. Elever innen spesialundervisning skal i større grad få en opplæring rettet mot å øke deres muligheter til å delta i arbeidslivet.

I årets kvalitetsmelding har vi foretatt underveisvurdering av de enkelte tema, pekt på status og hva vi mener er viktig å arbeide videre med på de enkelte områder. På et overordnet nivå er det særlig viktig å lykkes med satsingen som fagforeninger og skoleledelse har gått sammen om for å oppnå den profesjonsutvikling som forutsettes i ny overordnet del for grunnopplæringen. Begge parter uttrykker ambisjoner og forventninger om at denne utviklingen skal nås gjennom gode kollektive prosesser.

Sentrale begreper

Noen viktige begreper i meldingen:

Skoleårsfullføring: gjennomføring av et skoleår. Andelen som har fullført og bestått beregnes ved å ta antallet elever som består skoleåret og dele på antallet elever som var i videregående opplæring per 1. oktober.

Gjennomføring i løpet av fem år. Indikatoren viser hvor stor andel av dem som begynte i videregående opplæring et gitt år, som har fullført og bestått med fagbrev eller studiekompetanse i løpet av fem år.

Grunnkompetanse: Videregående opplæring skal føre fram til studiekompetanse, yrkeskompetanse eller grunnkompetanse. Grunnkompetanse er kompetanse på et lavere nivå enn full yrkes- eller studiekompetanse. Deltakerne får et kompetansebevis som dokumenterer at de har gjennomført deler av opplæringen.

Frafall: vi bruker i liten grad begrepet frafall i meldingen, fordi vi har mer presise begreper som skoleårssluttere (slutter etter 1. oktober et gitt skoleår) og sluttet underveis (elever som innen fem år slutter i videregående opplæring uten å ha gjennomført Vg3 eller lære).

Prosent og prosentpoeng: Endring i prosentandeler kan uttrykkes på to ulike måter. Hvis en andel, for eksempel andelen som består et fag, øker fra 50 til 55 prosent, innebærer dette en økning på 10 prosent, men det vanligste er å betegne denne økningen som 5 prosentpoeng.

1. Våre målsetninger

Kvalitetsmeldingen 2018 er Rogaland fylkeskommunes svar på lovkravet i opplæringslovens §13:10 om årlig å legge fram en rapport som beskriver tilstanden i videregående opplæring knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø. Rapporten skal drøftes av skoleeier og er en del av oppfølgingsansvaret skoleeier har for å vurdere om kravene i opplæringsloven blir fulgt og videre å følge opp resultatene av disse vurderingene.

I konklusjonen på Kvalitetsmeldingen 2017 slo fylkesrådmannen blant annet fast at:

Innspillene fra skolene bekrefter det positive inntrykk som fylkesrådmannen får gjennom styringsdialogen med skolene. Det foregår inkluderende og gode prosesser på våre skoler for å gi elevene et godt opplæringstilbud i trygge læringsmiljø. De nylig vedtatte satsingsområdene gir retningen for dette arbeidet, men fylkesrådmannen registrerer også en bevissthet på den enkelte skole om å trekke inn særskilte utfordringer i skolens utviklingsplaner. I dette arbeidet er det også en bevissthet om å styrke samarbeidet med egne og eksterne aktører. (...) Skoleåret 2017/2018 vil brukes til å videreutvikle kompetansen i arbeidet med profesjonsutvikling både blant ledere og tillitsvalgte. Kompetansehevingen tar sikte på å etablere en felles forståelse for hva som ligger i begrepet profesjonsutvikling, og aktiv samskaping av hva som skal være innholdet i arbeidet framover. Slik vil vi bli enda bedre rustet til å realisere målene i satsingsområdene. Et ledd i det videre arbeidet blir også å få etablert rammeverket for kvalitet i videregående opplæring, som gir en standard for organisatorisk og pedagogisk kvalitet. Disse elementene skal bidra til at vi i stadig større grad gjør videregående opplæring tilgjengelig og oppnåelig for flere unge og voksne.

Utsagnet uttrykker både status for arbeidet med skoleutviklingen i Rogaland fylkeskommune og ambisjonene for det videre arbeidet. Oppsummeringen er også et naturlig utgangspunkt for den evalueringen som blir foretatt i årets kvalitetsmelding.

Videregående opplæring har et omfattende samfunnsmandat, som innebærer at opplæringen skal gi alle elever ferdigheter, kunnskaper og holdninger som gjør dem i stand til å mestre eget liv, delta i arbeids- og samfunnslivet og ta vare på seg selv og andre i samfunnet. Alle skal ha mulighet til å realisere sitt potensial i en inkluderende skole.

Fra skoleåret 2017/2018 ble det innført satsingsområder i videregående opplæring som gjelder for en fireårsperiode (FT-sak 30/17). Fylkestinget vedtok følgende satsingsområder fra 2017– 2021:

- Læringsmiljø: Skolen/ lærebedriften skal jobbe for at alle elever/ lærlinger/ lærekandidater trives, opplever faglig mestring og har gode relasjoner til andre elever/ kolleger og lærere/ instruktører i et godt læringsmiljø.
- Vurdering: Videregående opplæring i Rogaland skal ha god praksis for vurdering.
- Utbytte av opplæringen: Videregående opplæring i Rogaland skal fremme et godt utbytte av opplæringen ved at:
 - Skolene og lærebedriftene arbeider for at alle elever og lærlinger/lærekandidater har optimal sosial og faglig læring, gjennom blant annet tilgjengelighet for alle elever og lærlinger / lærekandidater.
 - Skolene og lærebedriftene arbeider for at alle elever og lærlinger/lærekandidater skal gjennomføre og bestå.

Kvalitetsmeldingen er organisert etter satsingsområdene, og kapittel tre til seks innledes med sitat av det aktuelle satsingsområdet som behandles.

Satsingsområdene gjelder for hele videregående opplæring (det 4-årige løpet), og inngår i Rogaland fylkeskommunes strategier for å nå målsettingen om at elever og lærling/lærekandidater skal utvikle kunnskaper og kompetanser som gjør dem i stand til å delta og bidra produktivt i samfunnet, i tråd med de nasjonale sektormålene:¹

- elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

Satsingsområdene har en læringsorientert innretning ved at alle som jobber med videregående opplæring skal utvikle kunnskap og forbedre praksis innenfor satsingsområdene, samtidig som de åpner for at skolene og lærebedriftene selv vurderer hvilke områder de trenger å videreutvikle. I styringsdialogen legges det stor vekt på dialogbaserte skolebesøk der også tillitsvalgte involveres i dialogen om

¹ Utdanningsdirektoratet: Kvalitet i opplæringen – hvordan vurdering kan bidra til kvalitetsutvikling <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/kvalitetsarbeid-i-opplaringen/hvordan-vurdering-kan-bidra-til-kvalitetsutvikling/mal-for-kvalitetsutviklingen/>

skolens utvikling. Resultater skal brukes til å få en indikasjon på hvor innsatsen bør settes inn, og som et grunnlag for faglig og profesjonell utvikling. Strategien for å realisere satsingsområdene er økt satsing på profesjonsutvikling der skolens ansatte og ledelse sammen arbeider om å forbedre praksis. Til å lede arbeidet med profesjonsutviklingen i Rogaland er det etablert en styringsgruppe med representanter fra fagforeninger, rektorene og opplæringsavdelingen. Et viktig ledd i arbeidet med profesjonsutvikling var en todagers konferanse i november 2017 som samlet mellom 10 og 15 ansatte og ledere fra hver av fylkets skoler. Denne ble fulgt opp med dialogmøter for den enkelte skole som belyste deres utfordringer og ga mulighet for å formulere strategier for egen utvikling. Samlingen var starten på et arbeid som har til hensikt å ruste partene lokalt til å ta ansvar for profesjonsutviklingen i eget fylke og på egen skole. Dette er nærmere utdypet i kapittel 7.

Rammeverk for opplæring

Gjennom «Rammeverk for opplæring» (OU-sak 21/18) har fylkesrådmannen beskrevet ønsket «standard for organisatorisk og pedagogisk kvalitet for lærere, instruktører og ledere innenfor videregående opplæring i Rogaland». Arbeidet ble sluttført våren 2018 og utgjør samtidig en beskrivelse av vårt «forsvarlige system» slik dette er formulert i Opplæringsloven §13-10. Slik dokumentet nå foreligger, er det en digital plattform for skoleutvikling og styringsdokumenter. Beskrivelsen er en videreføring av kvalitetskjennetegnene for satsingsområdene. Siste del av rammeverket gir digital tilgang til lovverk, planer, politiske saker og reviderte styringsdokumenter.

I arbeidet med rammeverket har det vært bred medvirkning fra fagforeninger og skolene. Gjennom dette har en tilstrebet å få en refleksjon «*over verdivalg og utviklingsbehov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderinger som grunnlag for målrettede tiltak*». Rammeverket skal være et dynamisk dokument som forutsetter oppfølging på den enkelte skole for å konkretisere og omsette føringene til praksis. I det videre arbeid vil det være naturlig å evaluere rammeverket som en del av prosessen med å evaluere og revidere satsingsområdene for videregående opplæring i Rogaland fylkeskommune.

Kompetanseutvikling

«Lærerløftet - på lag for kunnskapsskolen» gir bakgrunnen for den nasjonale satsingen på kunnskapsskolen. Målsettingene er:

- faglig sterke lærere
- læring og lagbygging (profesjonsutvikling)
- flere karriereveier for lærere
- en mer attraktiv lærerutdanning

Målsettingene skal nås gjennom de nasjonale strategiene Kompetanse for kvalitet,² Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere og Yrkesfaglærerløftet.³ Kompetanse for kvalitet gjelder frem mot 2025 og gir forutsigbare rammer. Strategien har som målsetting å styrke elevenes læring og motivasjon ved å øke lærernes faglige, fagdidaktiske og pedagogiske kompetanse. Prioriteringer av fag vil veksle over tid. Yrkesfaglærerløftet er en satsing på framtidens fagarbeidere gjennom en pakke etter- og videreutdanningstilbud for yrkesfaglærere.

Rogaland fylkeskommunes strategiplan for etter- og videreutdanning: *Kompetanse og kapasitetsbygging frem mot 2025*, bygger på de nasjonale føringene. Skoleåret 2017/2018 deltok 119 lærere på videreutdanningstilbud gjennom Kompetanse for kvalitet. De fleste av våre lærere deltok i prioriterte fag som matematikk, naturfag, norsk og engelsk, samt områder som lesing, læring og vurdering, rådgivning og andrespråk-didaktikk. Skoleledere deltar i Kompetanse for kvalitet gjennom rektorutdanningen som er den første av fem ulike moduler i en mastergrad i skoleledelse.

Rogaland fylkeskommune deltok i pilotering i Yrkesfaglærerløftet. I samarbeid med Høgskolen Oslo Akershus (HiOA) gjennomførte 64 yrkesfaglærere videreutdanning i veiledning og i entreprenørskap med et omfang på 15 studiepoeng. Studiene ble utformet med bakgrunn i lokale behov ut fra våre satsingsområder. Samarbeidet med HiOA resulterte dessuten i at godt 600 yrkesfaglærere deltok på etterutdanning i veiledning. Tilbudet ble gjennomført på en av de felles planleggingsdagene og hadde samme program i sør og nord. Etterutdanningstiltaket kan ses i sammenheng med satsingsområdet vurdering samtidig som det også vil kunne være en styrking av kontaktlærerrollen.

Det viktigste etterutdanningstiltaket innen profesjonsutvikling, læring og lagbygging, er satsingen «Ledelse og tillitsvalgte sammen om profesjonsutvikling». Så langt har satsingen, som er et samarbeid med fagorganisasjonene resultert i en todagers samling høsten 2017 og oppfølgingsarbeid på den enkelte skole. Satsingen blir fulgt

² <https://www.udir.no/arkivmappe/etter-og-videreutdanning/artikler-videreutdanning/strategien-kompetanse-for-kvalitet/>

³ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/nasjonale-satsinger/yrkesfaglarerloftet/>

opp gjennom styringsdialogen våren 2018, nye samlinger høsten 2018 og veiledning for den enkelte skole høsten 2019.

Et annet ledd i arbeidet med å styrke den kollektive vurderingskompetansen ble gjennomført våren 2018 gjennom tre regionale samlinger med vekt på styrking av veiledningskompetansen og elevens medvirkning i vurderingsarbeidet. Hver skole fikk delta med inntil 15 lærere og ledere.

Fra Udirs stipendordning for kvalifisering av ansatte i lærerstillinger uten godkjent utdanning ble innført i 2015, har Rogaland hatt 181 søkere som har deltatt på ordningene knyttet til studier i PPU, PPU-Y og Yrkesfaglærerutdanningen. Flertallet av deltakerne er ansatte på yrkesfaglige utdanningsprogram.

Fylkesrådmannen ser effekter av stipendordningen, med flere yrkesfaglærere som fullfører lærerutdanning og økt rekruttering av yrkesfaglærere blant personer som tidligere arbeidet i andre sektorer. Samtidig er stipendordningen et av tiltakene innen profesjonsutvikling. Etter fylkesrådmannens vurdering gir de nasjonale videreutdanningsstrategiene skolene gode muligheter til å øke lærernes kompetanse. Prioriteringer blir i stor grad begrunnet i skolenes kompetansebehov og fylkeskommunale prioriteringer. For noen skoler kan omfanget av deltakere i videreutdanning føre til utfordringer på kort sikt. Men målsettingen om godt utdannede og omstillingsdyktige lærere, veier opp i et langsiktig perspektiv.

Politiske føringer

De nasjonale politiske føringene er formulert i form av sektormålene, som er gjengitt ovenfor. I Rogaland vedtok Fylkestinget en tiltakspakke mot frafall, Nullvisjonen, i budsjettbehandlingen for 2015, som skulle styrke arbeidet med deler av satsingsområdene. Tiltakene er iverksatt innenfor tre spor med egne strategier og tiltak.

Flere av temaene som blir belyst i kvalitetsmeldingen, er presentert og drøftet i egne politiske saker skoleåret 2017/2018. Dette gjelder spesielt følgende saker fra opplærings- (OU) og administrasjonsutvalget (AU):

Sak	Tittel
OU 43/17	Nytt kapittel 9A i Opplæringsloven
OU 44/17	Sunne kantiner- videregående skoler i Rogaland
OU 45/17	Oppfølging av elever med stort læringspotensial Fulgt opp med orientering i sak OU 42/18
OU 47/17	Statusrapport null-visjonen
OU 48/17	Kvalifiseringssenter i Rogaland
OU 49/17	Minoritetsspråklig ungdom – forsøk med kombinasjonsklasser
OU 52/17	Strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotektenestene i skolen 2017-2025. Fulgt opp med orientering i sak OU 41/18
OU 58/17	«Glidelåsen» orientering om status for prosjektet
OU 60/17	Tilbudsstruktur skoleåret 2018/2019
OU 64/17	Kampanje for å skaffe flere lærebedrifter
OU 65/17	Forsøk uten vurdering i orden og oppførsel
OU 04/18	Orientering om sosialrådgiverne sin rolle innenfor psykisk helse- spor 3 i 0-visjonen
OU 08/18	Nasjonal digital læringsarena (NDLA)
OU 10/18	Rullering av skolebruksplanen – ny sak
OU 13/18	Kantinedrift på våre videregående skoler
OU 21/18	Rammeverk for opplæring - orienteringssak
OU 23/18	Deltakelse i ordningen om fylkesvise mobbeombud
OU 27/18	Prøveprosjekt med økt sosialrådgiverressurs
OU 29/18	Forsøk med differensiert skoledag

2. Fakta om opplæringen

Videregående opplæring i Rogaland

Rogaland fylkeskommune er landets tredje største skoleeier på videregående nivå målt etter antallet elever, lærlinger og lære kandidater. Fylkeskommunen har ansvar for 25 videregående skoler og 2 skolesentre. Skoleåret 2017-18 hadde fylkeskommunen om lag 17 600 elever og 4700 lærlinger.

Ved de videregående skolene var det 2464 lærere, 194 ledere og 780 andre ansatte elevrettet arbeid, totalt 3676 ansatte. Skolenes regulerte budsjett for 2017 var på 2330 millioner kroner.

Rogaland fylkeskommune har 382 frittstående lærebedrifter fordelt på 461 kursgodkjenninger og 84 fag, samt 2195 medlemsbedrifter i opplæringskontor i 110 lærefag fordelt på ni utdanningsprogrammer. Tilskuddene til lærebedriftene var for 2017 på 312 millioner kroner.

De offentlige fagskoletilbudene ble i 2017 samlet under en skole og en ledelse. Tidligere var fagskoletilbudene en del av flere videregående skoler. I tillegg overtok Fagskolen Rogaland i 2018 ansvaret for fagskoletilbudene som ble drevet av Rogaland kurs- og kompetansesenter. Det er for tiden ca 700 studenter ved Fagskolen Rogaland, fordelt på tre lokasjoner. Fagskolen Rogaland tilbyr fulltid- og deltidsstudier levert som stedbaserte og nettbaserte tilbud.

Rogaland fylkeskommune er faglig og administrativt ansvarlig for både grunnskoleopplæring og opplæring på videregående nivå som gis innenfor kriminalomsorgen. I 2017 ble det gitt opplæring på videregående nivå til 17 elever i Haugesund fengsel, 121 elever i Stavanger fengsel, 131 i Åna fengsel og 51 elever i Sandeid fengsel.

Opplæring for ungdom ved barneverns- og helseinstitusjoner er lagt til de to skolesentrene Møllehagen og Hollenderhaugen.

Tabell 2.1 viser utviklingen i antallet elever, lærlinger og lærere i videregående opplæring. Elevtallet er nokså stabilt, det er også andelen elever som går i private videregående skoler (1780 elever skoleåret 2017/2018, ni prosent av elevtallet). Antallet lærlinger har økt litt, noe som kan tilskrives en bedre situasjon i næringslivet.

Tabell 2.1 Elever, lærlinger og lærere i Rogaland, utvikling fra 2014/2015 til 2017/2018.

Kilde: SSB

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/2018
Elever ved fylkeskommunale vgs	16 362	16 887	17546	17591
Elever i vgs (offentlige og private)	18 170	18 657	19337	19371
Lærlinger med læreplass i Rogaland	5 504	5 149	4627	4711
Lærekandidater i Rogaland	116	89	75	88
Elever i Vg3 fagopplæring i skole	-	-	154	112
Antall lærere	2 228	2 297	2338	2378
Lærerårsverk (avtalte)	2 043	2 127	2176	2202

Kostnadseffektiv drift

I økonomiplan 2019 – 2022 presenteres en grundig analyse av ressursbruken innen videregående opplæring. Som tidligere år, viser tall fra KOSTRA at Rogaland driver opplæringssektoren rimelig i forhold til mange andre fylker. Tall fra 2017 viser at en elevplass i Rogaland er ca. kr 7.700 billigere enn landsgjennomsnitt. Noe av årsaken til mindreforbruket er naturlig høy struktureffektivitet i Rogaland. Med vesentlig lavere frie inntekter enn landsgjennomsnittet, vil fylkesrådmannen kunne hevde at dette er helt nødvendig mindreforbruk. Kostnaden per lærling i Rogaland ligger omtrent på nasjonalt nivå. Den årlige budsjettsaken beskriver økonomien mer detaljert.

Fylkesrådmannen ser det som positivt at KOSTRA-tallene viser en kostnadseffektiv drift av de videregående skolene i fylket. Samtidig er det viktig å minne om de utfordringene og målsetningene som er formulert for en ytterligere kvalitetsheving av vårt opplæringstilbud til elevene i de videregående skolene.

Vikartimer

I sak 45/18 til opplæringsutvalget ble rutiner for registrering av vikartimer presentert og resultatene blir presentert i det følgende. Vikartimer er timer der læreren er borte. I denne statistikken brukes altså vikartimer om en slik time uansett om skolen greier å

sette inn en vikar eller ei. Kartleggingen viser at av det totale antall timer som skolene leverte, var det 3 prosent vikartimer, altså timer der den vanlige læreren var borte. I 72 prosent av disse timene ble det satt inn kvalifisert vikar.

Ser vi på spørsmålet om elevene fikk kvalifisert vikar fra første time av, er svaret at de gjorde det i 65 prosent av tilfellene, mot 72 prosent, som er det generelle tallet. Denne differansen er i samsvar med en forventning om at det vil være noe vanskeligere å skaffe kvalifisert vikar straks vikarbehovet oppstår. Årsaken til at det ikke ble satt inn kvalifisert vikar (generelt), var oftest (46%) at kvalifisert vikar ikke var tilgjengelig. Løsningen når det ikke ble satt inn kvalifisert vikar, var oftest (29%) læringsoppdrag uten tilsyn. Den nest mest brukte løsningen var læringsoppdrag med tilsyn (19%).

Fylkesrådmannen mener at registreringen av vikartimer viser at skolene strekker seg langt for å tilby vikar når situasjonen krever det, men at det i enkelte tilfeller, og særlig ved nyoppstått fravær, er praktisk vanskelig å få til.

Privatisteksamener

Kalenderåret 2017 ble det arrangert 13 650 privatisteksamener. Dette er en økning på 650 eksamener i forhold til 2016 og på nivå med det som var estimert. Våren 2018 ble det arrangert 8 000 eksamener, en liten nedgang på ca. 250 eksamener i forhold til våren 2017.

Bakgrunnen for det store antallet privatisteksamener er forbedringer av karakterer for å komme inn på ønsket studium, formalisering av realkompetanse, ønske om studiekompetanse og omvalg av yrke. Vi ser at flere med studiekompetanse og høyere utdanning velger yrkesutdanning selv om de allerede har en høyere utdanning.

Det har vært stor økning i antall kandidater innenfor helse- og oppvekstfag. Spesielt innenfor helsearbeiderfaget (Prosjekt Menn i helse) og helsesekretærutdanning. Som et tiltak i nullvisjonen fikk 45 personer som manglet inntil tre fag for å få vitnemål, tilbud om gratis privatisteksamen. Det var 36 kandidater som takket ja til privatisteksamen våren 2018 og 16 av disse bestod.

Nettskolen Rogaland

Nettskolen Rogaland (NR) ble etablert i 2006 med det formål å tilby elevene ved distriktsskolene et like bredt opplæringstilbud som elever ved de bynære skolene hadde. Nettskolen i Rogaland har utviklet seg fra å være en nettskole for fire distriktsskoler til en nettskole for alle videregående skoler i Rogaland.

Skoleåret 2017/2018 fikk 368 elever fra 19 skoler opplæring i 16 programfag. Rundt halvparten av disse elevene var fra distriktsskolene. I tillegg tilbyr NR:

- nettbaserte intensivkurs (høstskolen og vårskolen) til elever som har fått karakteren 1 i standpunkt eller til eksamen (NUS), eller for elever som ikke har fått vurdering (IV). 350 elever benyttet seg av tilbudet høsten 2017.
- nettbasert undervisning til elever som av ulike grunner ikke kan møte på skolen. Omtrent 30 elever har benyttet seg av denne ordningen siden 2015.

Totalt ga Nettskolen Rogaland nettbasert undervisning til 750 – 800 elever skoleåret 2017/2018. Å være nettskoleelev krever en større grad av selvstendighet og selvdisiplin hos den enkelte elev. Det er derfor et mål at læringsarenaen på nettet er så oversiktlig og informativ som mulig, slik at elevene opplever forutsigbarhet og mestring. Brukerundersøkelser viser stor grad av tilfredshet med tilbudet som nettskolen gir.

Høsten 2018 startet NR med Adobe Connect (Samhandlingsløsning i et virtuelt/digitalt klasserom). Målet for skoleåret 2018/2019 er å få til sanntidsundervisning i et digitalt klasserom hvor nettelevene og deres medelever møter faglæreren sin til undervisning og læring. Det spiller ingen rolle hvor de bor, de kobler seg bare opp til det digitale klasserommet via en nettlens. Alt de trenger er hodetelefoner med mikrofon og en god internettilkobling. Elevene har oppmøteplikt akkurat som i tradisjonell undervisning og fravær blir ført på normal måte slik at opplæringsloven §3.1 blir fulgt. Høsten 2018 startet nettundervisning for voksne med rett (generell studiekompetanse). Ambisjonene for NR er å utvikle nettskolen både som alternativt opplæringstilbud og som ressursenter for digital, nettbasert opplæring. Dette er bakgrunnen for den strategiske plan for nettskolen som det nå arbeides med og som forventes fullført innen årsskiftet. Strategisk plan for Nettskolen Rogaland ble behandlet av OU i deres møte 16.10.2018, sak 44/18.

Voksenopplæring

Retten til voksenopplæring er regulert gjennom kapittel 4 i Opplæringsloven.⁴ Her blir det gitt detaljert informasjon om hvem som har rett på voksenopplæring og hvordan denne skal organiseres. Voksenopplæringen i Rogaland ble reorganisert i 2017 basert på sak 30/2017 til Opplæringsutvalget. I denne saken ble det besluttet å samle voksenopplæringen i tre voksenopplæringssenter (VO-senter): Karmsund vgs., SOTS og Bryne vgs. Disse har fått et spesielt ansvar for å koordinere, gjennomføre og utvikle voksenopplæringen i sin region. Den forvaltningsmessige delen av

⁴ For videregående opplærende opplæring er spesielt § 4A-3 sentral.

voksenopplæringen ligger i sentraladministrasjonen ved seksjon for veiledning og livslang læring (seksjon VLL).

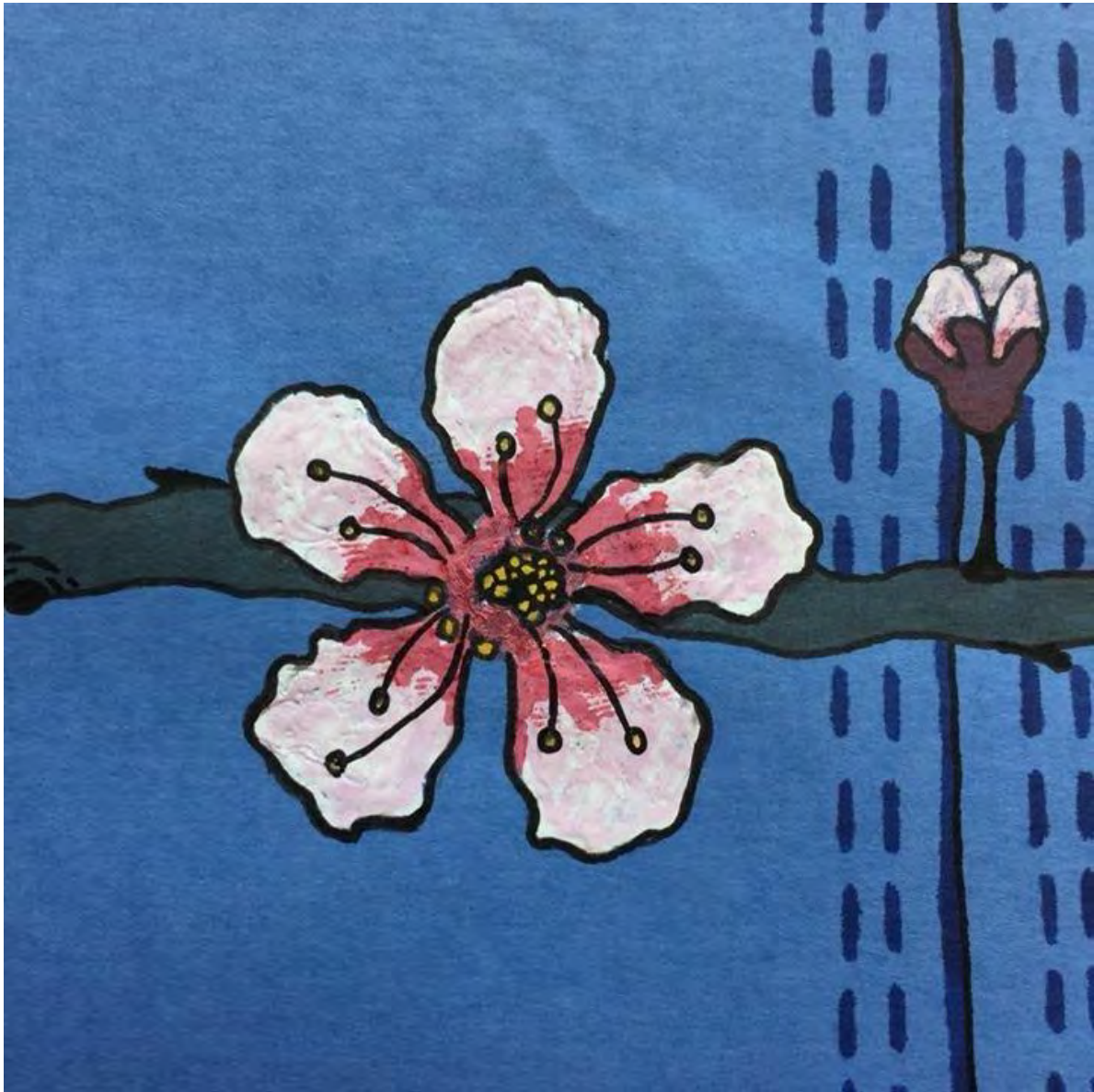
Opplæringstilbudet til voksne skal tilpasses behovet til den enkelte. Mange voksne er i et etablert familieforhold, har arbeid og derfor behov for å ta ut opplæringsretten over tid. Opplæringen er organisert slik at de kan ta ett og ett fag om gangen. En økende andel voksne har minoritetsbakgrunn og mangler kunnskaper i norsk og engelsk. Opplæringen tilpasses derfor ulike kunnskapsnivåer. Deltakerne tilbys opplæring både kveldstid, dagtid og på nett. Dette stiller større krav til skolenes evne til fleksibilitet og administrativ tilrettelegging.

I 2017 var det 2377 deltakere på kurs i regi av voksenopplæringen. Antallet deltakere i opplæring har økt med 54 prosent fra 2014 til 2018. Gjennomstrømmingen innenfor voksenopplæring måles i fag, og er presentert i sak 47/18 til opplæringsutvalget.

Karriereveiledning

Karrieresenter Rogaland har kontor i Haugesund, Bryne og Stavanger og tilbyr profesjonelle karriereveiledningstjenester til alle over 19 år. Antall henvendelser har økt med 52 prosent fra 2016 til 2017. Inneværende år har karrieresenteret tatt i bruk booking-tjeneste for å nå alle innbyggere i Rogaland. Etter anbefaling fra partnerskapet (NAV, LO, KS og NAV) prioriteres det veiledning til dem mellom 19 – 30 år som ikke har fullført videregående opplæring, som har falt ut av arbeidslivet og er under oppfølging av NAV samt minoritetsspråklige flyktninger.

Karrieresenteret har kurs for veiledere i NAV og flyktningeseksjoner i kommuner og har utdanningsmesse for minoritetsspråklige elever i region 2 og 3 samt utdanningsmesse og informasjonsmøter for vgs-elever i region 1. Karrieresenteret er med i regionale og lokale nettverk og har ansvar for faglige treffpunkter for rådgivere i vgs og grunnskoler. Årlig deltar om lag 11500 elever i ungdomskolene på utprøving på videregående skoler i Rogaland i faget utdanningsvalg. Karrieresenter Rogaland administrerer ordningen i samarbeid med kommunene og formidler elevene til utprøvingsplasser innen alle 13 utdanningsprogrammene. Ordningen blir evaluert hvert år og om lag 80 prosent av elevene svarer at de er godt eller meget godt fornøyd med utprøvingene.

3. Læringsmiljø

«Skolen/ lærebedriften skal jobbe for at alle elever/lærlinger/ lære kandidater trives, opplever faglig mestring og har gode relasjoner til andre elever/kolleger og lærere/instruktører i et godt læringsmiljø.»

Trivsel og faglig mestring

Læringsmiljø er definert som «de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel.» Et godt, inkluderende læringsmiljø fremmer ikke bare elevenes læring, det legger også grunnlaget for at elevene kan bli trygge, kreative og selvstendige.⁵ Et godt læringsmiljø og lærerens kompetanse i klasseledelse er viktig for alle elevers utvikling, men spesielt for elever som strever faglig og/eller sosialt. Det er viktig at alle elevene møter et høyt ambisjonsnivå og mestringsforventninger, og at lærerne har tro på at elevene kan nå målene for opplæringen. Kravene og forventningene må være realistiske, men samtidig ha nok utfordringer, slik at elevene alltid har noe å strekke seg etter. Læringsmiljøet for elever og lærlinger kartlegges årlig gjennom elev- og lærlingeundersøkelsen. Svarprosenten på elevundersøkelsen høsten 2017 var rekordhøy; 87,5 prosent. Svarprosenten på lærlingeundersøkelsen var 64, noe som er ti prosentpoeng over landsgjennomsnittet og på linje med året før. I figur 3.1 presenteres hovedresultatene fra elevundersøkelsen høsten 2017.

⁵ Utdanningsdirektoratet: Hva er et godt læringsmiljø <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/psykososialt-miljo/hva-er-et-godt-laringsmiljo/>

Figur 3.1: Gjennomsnittlig skåre på hovedindikatorene fra elevundersøkelsen 2017/2018 sammenlignet med resultatene for Rogaland i 2016/2017 og resultatene for 2017/2018 i alle fylker. Kilde: Hjernen og hjertet

Som vist også i tidligere kvalitetsmeldinger, er læringsmiljøet jevnt over godt, og det er liten forskjell på Rogaland og resten av landet. Det har heller ikke vært noen særlig utvikling det siste året, med unntak av indikatorene trivsel og motivasjon, som har gått litt ned. Endringen er ikke signifikant, men siden dette er viktige faktorer for elevenes prestasjoner, er det nødvendig å ha oppmerksomhet på hva årsakene kan være. Dette avdekkes i dialogen mellom elevene og lærerne på den enkelte skole. Skolene engasjerer elevrådet for å analysere resultater og planlegge tiltak.

For å få et innblikk i hva som skjuler seg bak gjennomsnittstallene, har vi sett nærmere på enkeltspørsmål i elevundersøkelsen (tabell 3.1). Vi ser at 87,4 prosent av elevene oppgir at de trives godt, og 9,4 prosent trives litt på skolen. Bare 3,2 prosent av elevene svarer at de ikke trives. Det er også bare 2,1 prosent av elevene som oppgir at de sjelden eller aldri har noen å være sammen med i friminuttene. Samtidig er det alvorlig nok for dem det gjelder at de ikke trives eller ikke har noen å være sammen med i friminuttene, og det er 297 elever som oppgir at de sjelden eller aldri har noen å være sammen med.

Tabell 3.1 Svarfordeling på enkeltspørsmål i elevundersøkelsen knyttet til trivsel, mestring og motivasjon. I prosent. Kilde: H&H.

	Trives godt	Trives litt	Trives ikke
Trives du på skolen?	87,4 (12426)	9,4 (1329)	3,2 (451)
	Alltid/ofte	Noen ganger	Sjelden/ aldri
Har du noen medelever å være sammen med i friminuttene?	93,3 (13201)	4,5 (642)	2,1 (297)
	Alltid/ofte	Noen ganger	Sjelden/ aldri
Hvor ofte forstår du det som læreren gjennomgår og forklarer?	71,9 (9132)	23,5 (2982)	4,6 (588)
	Litt/helt enig	Verken enig eller uenig	Litt/helt uenig
Når jeg arbeider med skolefag, fortsetter jeg å jobbe selv om det jeg skal lære er vanskelig	74,3 (9100)	17 (2079)	8,8 (1076)

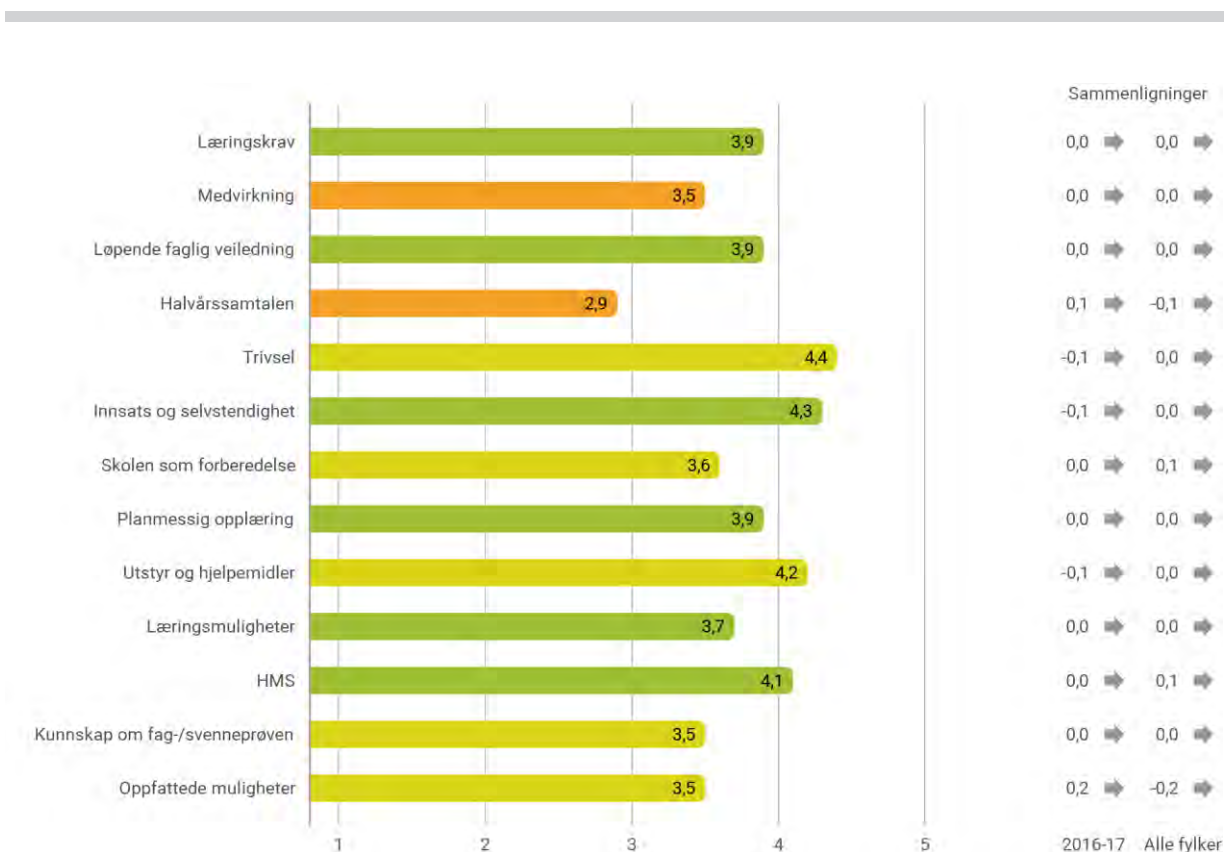
For skolene er det viktig å «gå bak» gjennomsnittstallene og konsentrere innsatsen om de små gruppene som opplever skolehverdagen som vanskelig. Vi ser at bare 72 prosent av elevene oppgir at de alltid eller ofte forstår det læreren gjennomgår og forklarer, og 74,3 prosent er enige i at de fortsetter å jobbe selv om det de skal lære er vanskelig. Vi vet at det å øke elevenes utholdenhet i læringsarbeid er en viktig faktor for å lykkes. Det er ikke alltid lett å lære nye ting, og hvis elevene lett gir opp når det begynner å bli krevende, er sannsynligheten for å lykkes mye lavere enn om de fortsetter å jobbe og velger andre læringsstrategier. Her er underveisvurdering og tilbakemeldinger til elevene viktige.

Med unntak av at guttene trives litt bedre enn jentene, er det svært små kjønnsforskjeller i svarene, og det er også små forskjeller etter trinn.

Lærlingundersøkelsen

Resultatene fra lærlingundersøkelsen (figur 3.2) viser også små endringer fra året før, den mest påfallende endringen er at lærlingene oppfatter at de har bedre muligheter til å få jobb etter endt læretid. Lærlingene rapporterer høy grad av trivsel, innsats og selvstendighet. Svakest skåre i forhold til grenseverdiene, rapporteres på medvirkning og halvårssamtalen.

Figur 3.2: Gjennomsnittlig skåre på hovedindikatorene fra lærlingundersøkelsen 2017/2018, resultater fra Rogaland fylkeskommune sammenlignet med forrige skoleår og resultatene for 2017/2018 i alle fylker. Kilde: Hjernen og hjertet

Figur 3.2 Gjennomsnittlig skåre på hovedindikatorene for lærlingundersøkelsen 2017/2018. Resultater for Rogaland sammenlignet med forrige skoleår og resultatene for 2017/2018 i alle fylker.

Brukerundersøkelse blant elever som tar Vg3 fagopplæring i skole

Våren 2018 lanserte Utdanningsdirektoratet en ny brukerundersøkelse for elever som tar Vg3 fagopplæring i skole. Rogaland ønsket, sammen med flere andre fylker, å tilby undersøkelsen for elevene våre, selv om den ikke er lovpålagt, som elevundersøkelsen. Dessverre lyktes vi ikke med å få så god svarprosent som vi hadde håpet. 114 elever ble invitert til å delta i undersøkelsen, og bare 50 svarte. Det gir en svarprosent på 44. Jåttå videregående lyktes med å få hele 86 prosent av elevene til å svare, mens Bergeland videregående skole og Gand videregående skole ikke gjennomførte undersøkelsen blant elevene. Dette må følges nærmere opp hvis vi skal fortsette med undersøkelsen. Fylkesrådmannen mener det er viktig å følge med på elevenes synspunkter på dette tilbudet, for å kunne heve kvaliteten på tilbudet.

Gode relasjoner

I tidligere kvalitetsmeldinger er det vist til forskningsresultater som tyder på at elever og lærlinger/lærekandidater som har gode relasjoner til lærere/instruktører og medelever/kollegaer har bedre psykisk helse, lavere fravær, de opplever en bedre vurderingspraksis, har lavere sannsynlighet for å slutte og de oppnår oftere gode

resultater i videregående opplæring. Arbeidet med elev- lærerrelasjon vil være den viktigste faktoren for å oppnå gode resultater innen alle tre satsingsområdene.

I samarbeid med HIOA gjennomførte opplæringsavdelingen høsten 2017 en fagdag med søkelys på relasjonskompetanse. Målgruppen var programfaglærere i yrkesfagene. Tilbakemeldingene fra deltakeren understreker viktigheten av kompetanse i veiledning av elever.

Alle skolene jobber bevisst med å sikre gode relasjoner mellom elever, mellom elever og lærere og skolens ledelse. Ett tiltak som har blitt mye tatt i bruk i skolene i Rogaland, er VIP makkerskap. Sola videregående skole var den første skolen i Rogaland som tok i bruk VIP makkerskap ved oppstarten av skoleåret 2015-16. Målet er at VIP makkerskap skal bidra til:

- * en mykere overgang fra ungdomsskole til videregående skole
- * at elevene skal bli kjent med flere i klassen,
- * at det tidlig skal skapes et tettere og tryggere klassemiljø
- * å øke elevenes sosiale kompetanse
- * å skape gode arbeidsrelasjoner som øker læringstrykket.

Skoleåret 2018/19 bruker de fleste av våre videregående skoler denne ordningen.

På Sola videregående skole brukes modellen i alle Vg1- og Vg2-klasser. Kontaktlærerne tar gjennom makkerskapsordningen grep om læringsmiljøet i klassen helt fra første skoledag. Alle elever får en makker de skal bli kjent med og ha et visst ansvar for, og makkerparet inngår i en makkergruppe sammen med et annet par. Det er kontaktlærerne som setter sammen parene og gruppene, og bestemmer hvor alle skal sitte i klasserommet.

Vardafjell videregående skole er en annen av skolene som har brukt ordningen i flere år. Rektor uttaler at *«dette har vært en enkel men effektiv måte å drive god klasseledelse og trygge klasserommene på. (...) Å slippe å starte skoleåret med å være utrygg på hvor en skal finne sin plass mener vi er en stor fordel. Elever bruker mye energi på nettverksbygging i timene og ved at skolen bruker makkerskapsordningen slipper elevene å bekymre seg for hvor de skal sitte og hvem de skal samarbeide med.*

Elevrådet på Vardafjell har gitt følgende tilbakemelding: *«FANTASTISK! Blir kjent med folk man ellers ikke hadde snakket med, mye enklere å samarbeide i timene, mye lettere å organisere seg, ting går kjappere. Introverte personer har mindre vansker med å få venner, ettersom de er satt inn i ferdig organiserte grupper.»*

Rektor på Sola videregående skole oppsummerer sin vurdering på følgende måte: «Skolens ledelse vurderer makkerskapsordningen som et nyttig verktøy i arbeidet med å skape et godt læringsmiljø for alle.» Dette er en vurdering som også deles av andre rektorer.

Mobbing

Andelen elever som opplever mobbing på skolen, er jevnt over lavere i Rogaland enn i landet som helhet. I tabell 3.2 vises andelen elever som opplever mobbing i Rogaland og nasjonalt. Nasjonale tall finnes kun for Vg1, som er det trinnet undersøkelsen er obligatorisk på. Tabellen viser at betydelig færre elever i Rogaland enn i landet totalt opplever mobbing fra andre elever, en forskjell på 0,5 prosentpoeng. Færre oppgir også at de mobbes digitalt, mens 0,1 prosentpoeng flere oppgir at de mobbes av en lærer.

Tabell 3.2 Andelen elever som opplever mobbing i Rogaland og nasjonalt etter trinn. Kilde: Utdanningsdirektoratet

	Rogaland Vg1	Nasjonalt Vg1	Rogaland Vg2	Rogaland Vg3	Rogaland totalt
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?	3,0	3,5	2,6	1,7	2,5
Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene?	1,7	2,0	1,4	1,0	1,4
Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene?	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2
Andelen elever som oppgir at de er mobbet av medelever, digitalt mobbet av noen på skolen eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	5,0	5,1	4,0	3,4	4,2

Når det gjelder mobbing i videregående skole, har vi bare samlede tall for to år, på grunn av endringer i spørsmålsformuleringene. Det er ingen endring i den samlede andelen elever som har opplevd mobbing fra 2016/2017 til 2017/2018.

I lærlingundersøkelsen har vi tall som kan sammenlignes over et lenger tidsrom. I tabell 3.3 ser vi at andelen lærlinger som opplever mobbing også er lavere i Rogaland enn nasjonalt, men at andelen er 0,3 prosentpoeng høyere i 2017/2018 enn året før.

Tabell 3.3: Andel lærlinger som oppgir at de har blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene fra 20/14/2015 til 2017/2018 i Rogaland og landet. Kilde: H&H

Er du blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene?	Rogaland	Nasjonalt
2017/2018	2,7	3,4
2016/2017	2,4	2,7
2015/2016	2,6	2,9
2014/2015	2,8	2,9

Tabell 3.2 viser at 2,2% av elevene i Elevundersøkelsen oppgir at de opplever seg mobbet eller krenket av voksne på skolen. For å håndtere denne type saker er det utarbeidet et eget dokument som beskriver rutinene som skal benyttes.

Fylkesrådmannen mottok sist skoleår melding om 14 saker under kategorien voksenmobbing. Tre av sakene viste seg å ikke gjelde voksenmobbing. De øvrige sakene var av ulik karakter og varierte i omfang og alvorlighet.

- En sak ble meldt Fylkesmannen. Skolen fulgte saken opp med en egen tiltaksplan og Fylkesmannen har ikke hatt ytterligere kommentarer.
- I to saker ble det gitt skriftlig/muntlig advarsel.
- Det var også to saker hvor en ansatt ble flyttet til en annen klasse/gruppe av hensyn til eleven.

Ved slutten av skoleåret var alle elevene som hadde rapportert om voksenmobbing tilfredse med skolens oppfølging av sakene.

I Rogaland har vi hatt eget mobbeombud for de videregående skolene i to år. Denne ordningen ble i november 2017 utvidet til å omfatte også saker fra grunnskolen. Våren 2018 takket Rogaland fylkeskommune ja til invitasjon fra Utdanningsdirektoratet om å være med på en ny nasjonal ordning med mobbeombud i alle fylker. Den nye ordningen skal først og fremst omfatte grunnskole og barnehage. Saker fra videregående opplæring skal løses i samarbeid med elev- og lærlingombudet.

Antallet saker meldt til mobbeombudet er mer enn doblet det siste året. Dette skyldes sannsynligvis bedre kjennskap til ordningen blant elever, foreldre og skoler og Stortingets vedtak om nytt regelverk om skolemiljø som trådte i kraft 1.8.2017.

Mobbeombudet blir ofte kontaktet når sakene har låst seg. Det som går igjen er dårlig kommunikasjon mellom elev/foreldre og skolen. Elev/foreldre har en opplevelse av å ikke bli tatt på alvor, mens skolene opplever at de gjør mye, men at kravene fra foreldrene noen ganger er urealistiske. Kjernen i konflikten er ulik forståelse av elevenes subjektive opplevelse.

Mobbeombudsrollen har både individ- og systemfokus, der veiledning av elever og foreldre er hovedoppgaven. Håndtering av saker foregår i dialog med skolene, gjennom møter og samtaler med de ulike partene i saken. Mobbeombudet har taushetsplikt.

Mobbeombudets erfaringer i arbeidet med å løse saker er at vi må ha elevens behov i sentrum, at ansatte i skolen må beholde sin profesjonalitet og at fortvilte foreldre må ivaretas. For å innfri lovpåbudet om nulltoleranse mot mobbing, mener mobbeombudet at skolene også i større grad må jobbe med fellesskapet og det som må til for å skape et inkluderende fellesskap der det er plass til alle typer elever.

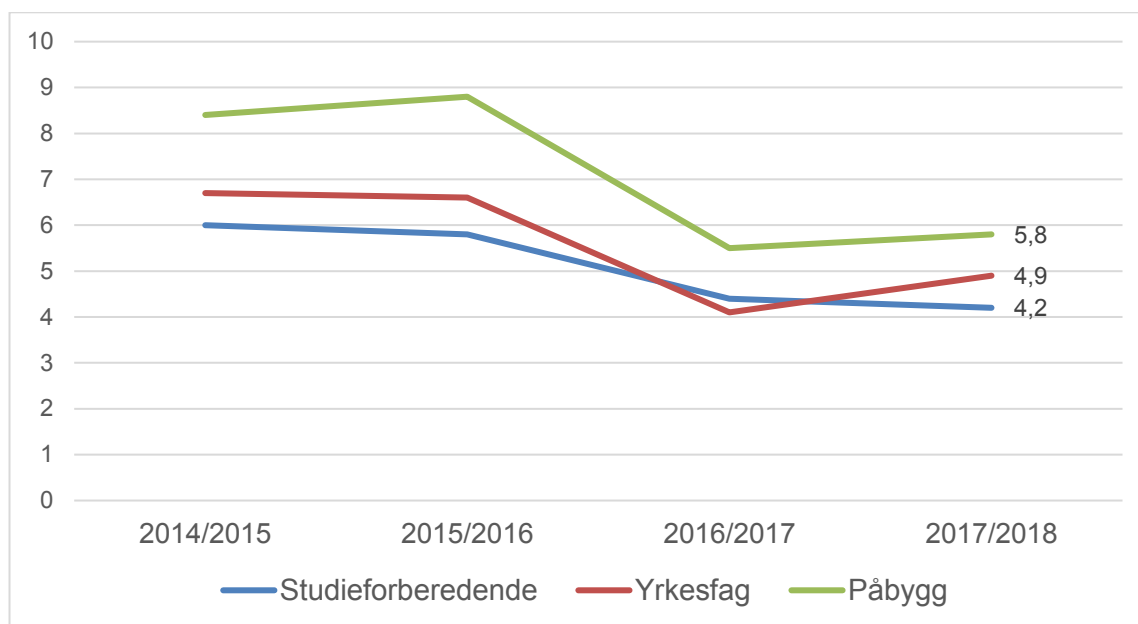
Statistikk fra Utdanningsdirektoratet viser at Fylkesmannen i Rogaland skoleåret 2017/2018 fikk innmeldt 117 saker om skolemiljø.⁶ Bare to av sakene gjaldt offentlige videregående skoler. I begge sakene konkluderte fylkesmannen med at aktivitetsplikten var brutt, og påla skolene å gjøre mer.

Fylkesrådmannen registrerer at det er et stort sprik mellom antallet saker som blir rapportert til skolene og fylkesrådmannen, og det antallet som indikeres gjennom elevundersøkelsen. Noe kan skyldes feilkilder knyttet til undersøkelsen, men fylkesrådmannen ser ikke bort fra at det kan skyldes underrapportering fordi elever av ulike årsaker velger å ikke melde saker som gjelder mobbing/trakassering. Arbeidet mot mobbing er prioritert og gjennom arbeidet til skolene og mobbeombudet er det viktig å skape en åpenhet og trygghet slik at vi får fram – og følger opp – alle tilfeller av mobbing. Fylkesrådmannen tror at skolenes systematiske arbeid, slik dette beskrives i deres tiltaksplaner mot mobbing, bidrar til en rask og god håndtering av sakene og at dette reduserer antall saker som det er behov for å rapportere videre.

Fravær

Stortinget innførte en fraværsgrense før oppstarten av skoleåret 2016/2017 som innebar at elever med mer enn ti prosent udokumentert fravær i et fag, ikke kunne få karakter i faget. Kvalitetsmeldingen 2017 viste at fraværet sank kraftig da fraværsgrensen ble innført. Skoleåret 2017/2018 har fraværet økt litt, men det er fortsatt på et langt lavere nivå enn før fraværsgrensa ble innført.

⁶ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/tema/saker-meldt-til-fylkesmennene-om-skolemiljo/>

Figur 3.3 Utvikling i totaltfravær (fravær i prosent) fra 2014/2015 til 2017/2018 etter utdanningsretning. Kilde: Hjernene og hjertet

Skolens dannelsesoppdrag

Aktivitetene i klasserommet i arbeidet med de ulike fag, er det viktigste grunnlaget for den dannelsesprosess som elevene deltar i. I tillegg er også skolebibliotekene og den kulturelle skolesekken en viktig arena.

Den kulturelle skolesekken (DKS) gir hvert år alle skolene et omfattende og variert kulturtilbud. I Rogaland benytter nå samtlige videregående skoler seg av DKS. Det viktigste grunnlaget for dette er at det er bygget opp et velfungerende samarbeid mellom sentraladministrasjonen i fylket og nettverket av kontaktpersoner på skolene.

DKS skal være en integrert del av skolens læringsmiljø. Dette betyr at tilbudet skal fungere komplementært: Det skal ha en relasjon til læreplaner eller læreplanens overordnede del. Den skal – på kunstneriske profesjonelle premisser - utfylle, men ikke erstatte eller overlapse skolens undervisning.

Bibliotek

Høsten 2017 vedtok opplæringsutvalget en strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotektilbudene i skolen 2017-2025. Målet med strategiplanen er å bidra til økt læring hos elevene gjennom å sikre en likeverdig og god tilgang til bibliotek, IKT-ressurser og veiledning for alle elever og ansatte ved de videregående skolene i Rogaland fylkeskommune. Planen er den første av sitt slag i Norge.

I behandlingen av meldingen «Digital agenda for Norge» (Meld. St. 27 (2015–2016)) vedtok Stortinget:

- at skolebibliotekene er en læringsarena i og på tvers av alle fag og et samlingspunkt for bruk av digitale læringsressurser.
- understreket viktigheten av skolebibliotekene som en inkluderingsarena som bidrar til å utjevne digitale skiller, og som fremmer personlig vekst hos den enkelte elev.
- det er viktig at også skolebiblioteket løftes inn som en bidragsyter til økt digital deltagelse i hele befolkningen.

Dette inngår som en viktig bakgrunn for strategiplanen og de tiltak som iverksettes. For å nå hovedmålsetningen i strategiplanen er det skissert seks kjennetegn som sier noe om skoleeiers forventninger til arbeidet med å konkretisere innholdet i planen og ikke minst hvem som har ansvar for hva. Blant annet har skolens ledelse ansvar for at det skal utarbeides en egen plan for samarbeid og fordeling av ansvarsområder for at fellestjenesten inngår i det øvrige planverket på den enkelte skole.

Fylkesrådmannen erfarer at skolene har hatt ulik praksis for å integrere felles elevrettede tjenester (blant annet skolebibliotek og IKT) på skolene. Dette betyr at deres arbeid med å utarbeide egne planer vil ha ulikt omfang. Felles for alle er imidlertid viktigheten av kompetanseheving og erfaringsdeling. Det har derfor blitt prioritert å gjennomføre fagsamlinger både i Rogaland og i samarbeid med vestlandsfylkene.

Et ledd i den nasjonale satsingen på digital kompetanse er en femårig satsing med betegnelsen «den teknologiske skolesekken». Det har også blitt innført en tilskuddsordning som skal bedre lærernes mulighet til å ta i bruk sin programmeringskompetanse. Rogaland har søkt om støtte til innkjøp av ulike typer utstyr.

I samarbeid med Lesesenteret har Rogaland fylkeskommune fått ansvaret for å utvikle en kompetansepakke om skolebibliotek i den nasjonale strategien for språk, lesing og skriving med betegnelsen Språkløyper. Dette arbeidet følges opp av et utvalg skolebiblioteker.

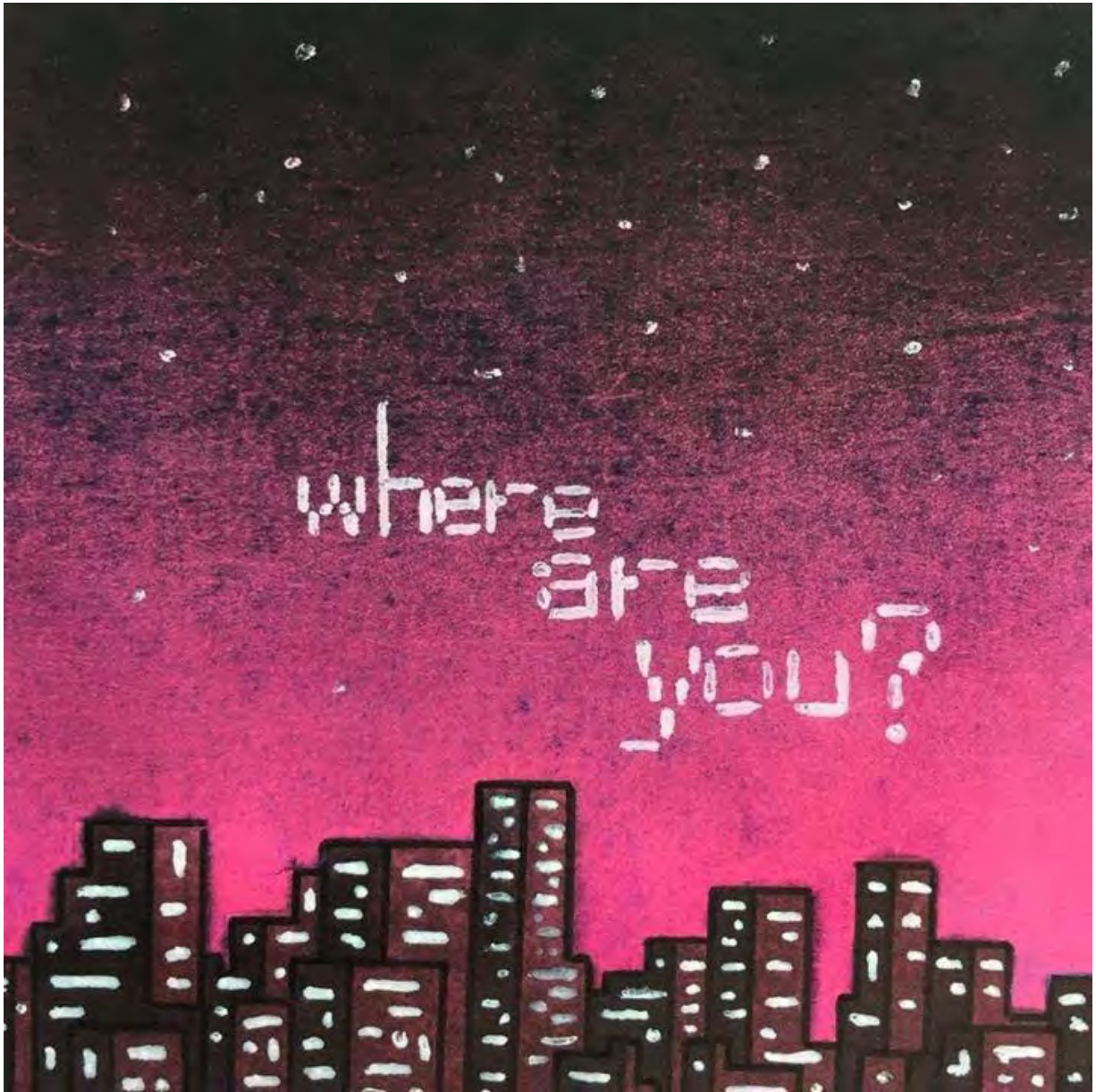
Fylkesrådmannen er tilfreds med det arbeidet som er igangsatt for å følge opp strategiplanen for IKT og bibliotek tjenester. Tilbakemeldinger fra skolene viser at disse følger opp planen på ulike måter ut fra sine egne ståsteder. Opplæringsutvalget ble orientert om status for arbeidet i sak 41/18.

Fylkesrådmannens vurdering

Den årlige elevundersøkelsen viser at skolene arbeider systematisk og godt med å utvikle gode læringsmiljø. Personalet er opptatt av å se den enkelte elev og utvikle gode relasjoner som bidrar til å fremme elevenes læring. Et kjennetegn på dette arbeidet er at det omfatter hele skolemiljøet med kantine, aktivitetstilbud, bibliotek og kulturopplevelser i regi av Den kulturelle skolesekken. Arbeidet har også blitt styrket de siste årene gjennom tiltak knyttet til nullvisjonen for å ivareta elevenes psykiske helse. Skolene har også utarbeidet egne planer for å forebygge og håndtere mobbing.

Gjennom styringsdialogen har fylkesrådmannen et klart inntrykk av at gode læringsmiljø er en prioritert oppgave for alle skoler. Likevel vet vi at det er noen elever som føler seg ensomme, opplever trakassering og mangler den trygghet og det overskuddet som skal til for å utvikle sitt læringspotensial optimalt. Disse oppnår verken den utdanning eller danning som det er vårt ansvar å bidra til.

Årsakene til dette kan være mange og kan blant annet henge sammen med forhold utenfor skolen. Vårt ansvar er imidlertid å se hele eleven og støtte og veilede den enkelte elev til å finne gode løsninger både innenfor og utenfor skolesamfunnet. I lys av dette er det viktig å opprettholde arbeidet for å utvikle inkluderende og gode læringsmiljø.

4. Vurdering

«Videregående opplæring i Rogaland skal ha god praksis for vurdering»

Praksis for elevvurdering

Det systematiske arbeidet for å realisere ambisjonene som ligger i uttrykket «Vurdering for læring» har pågått i flere år, blant annet som et av satsingsområdene til Rogaland fylkeskommune. Temaet er grundig utdypet i dokumentet om satsingsområdene og i kvalitetsmeldingene de siste årene.

Det er særlig fire prinsipper som er sentrale for å få til en læringsfremmende undervisningsvurdering. Disse fire prinsippene er forskningsbaserte og en del av forskrift til opplæringsloven. Gjennom kartleggingen i blant annet elevundersøkelsen ser vi at skolene har en god praksis for vurdering av læring og at de er gode til å informere om kompetansemål og vurderingskriterier. Inntrykket blir bekreftet i styringsdialogen med skolene. Det siste året har innsatsen blitt rettet mot å styrke vurderingskompetansen og utvikle en god praksis knyttet til vurdering som læring.

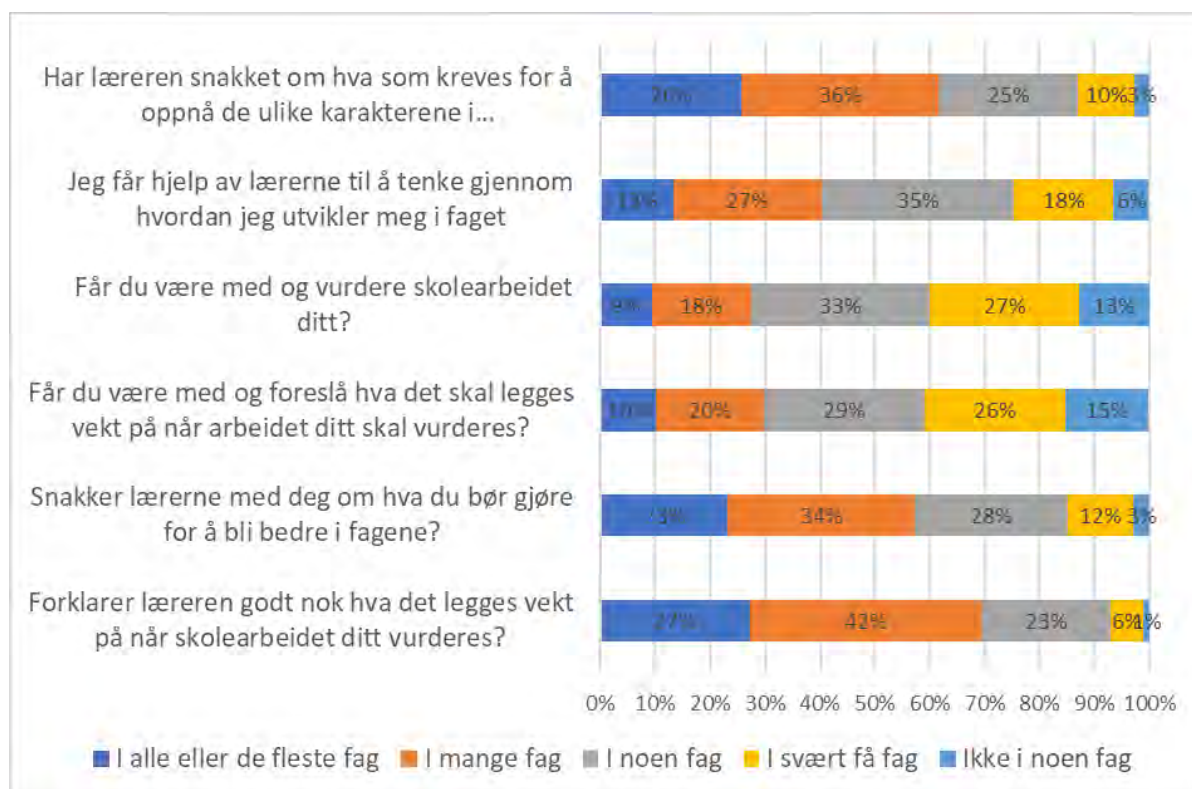
Gjennom Overordnet del blir dette perspektivet tydelig understreket, og sitatet under viser ambisjonene skolene og lærebedriftene skal ha for arbeidet når overordnet del trer i kraft:

God vurdering, der forventningene er tydelige og eleven deltar og blir hørt underveis i læringsarbeidet, er en nøkkel til å tilpasse undervisningen.

Lærerne skal i sin undervisning støtte og veilede elevene til å kunne sette seg mål, velge egnede framgangsmåter og vurdere sin egen utvikling. Skolen må planlegge for en god sammenheng i elevenes læring i de ulike fagene og for at opplæringen oppleves som både overkommelig og tilstrekkelig utfordrende. (kapittel 3.2 – side 16)⁷

⁷ Pressemelding om overordnet del: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/skolens-nye-grunnlov-er-fastsett/id2569170/>

Figur 4.1 viser stor spredning i elevenes svar på spørsmål knyttet til vurdering for læring. Elevene uttrykker størst tilfredshet med lærernes forklaring av hva som kreves for å oppnå de ulike karakterene i halvårsvurderingen i fag, men når det kommer til samtaler om hva elevene bør gjøre for å bli bedre i fagene, viser elevenes tilbakemeldinger mindre grad av tilfredshet. Å gi elevene informasjon om hva de bør gjøre for å bli bedre i faget og også utfordre på læringsstrategier kan ha stor effekt på læringen. Vi ser også at på spørsmålet om elevenes egen involvering i vurderingsarbeidet, er tilfredsheten lavere. Når elevene deltar i vurderingen av egne og medelevers prestasjoner og arbeid, øves de i å reflektere over egen læring og vil litt etter litt utvikle bevissthet om egne læringsprosesser. Dette krever at lærerne følger elevenes utvikling tett og gir dem tilbake- og framovermeldinger tilpasset deres alder, modenhets- og funksjonsnivå. Elever som øves opp i å formulere spørsmål, søke svar og uttrykke forståelse på ulike måter, vil gradvis kunne ta en aktiv rolle i egen læring og utvikling.

Figur 4.1: Elevenes svar på spørsmål knyttet til vurdering for læring. Kilde: Hjernen og hjertet

Gjennom elevundersøkelsen ser vi at det er tydelige forskjeller mellom skolene, utdanningsprogrammene og litt overraskende ser vi at jenter opplever skolens vurderingspraksis som dårligere enn guttene. Kan en av årsakene til dette ligge i at

jenter og gutter har ulike forventninger lærerens tilbakemeldinger? Tilbakemeldingene må gi eleven informasjon om hva de mestrer og hva de bør gjøre for å bli bedre i faget. Tilbakemeldinger på måten elever regulerer læringsprosessen sin på, kan ha stor læringsfremmende effekt. Dette kan for eksempel være tilbakemeldinger som utfordrer elever på hvilke strategier de bruker når de står fast i arbeidet med en oppgave, eller om hvordan de søker etter og tar i bruk informasjon og tilbakemeldinger for å finne ut hvor de er i sin læringsprosess, hvor de skal og hva de må gjøre for å komme videre. Elever og lærlinger lærer på ulike måter og i ulikt tempo, og alle skal få en opplæring tilpasset deres evner, forutsetninger og det de kan fra før. Derfor er det mer relevant å snakke om at underveisvurderingen skal være faglig relevant og læringsfremmende enn at den skal være lik for alle elever og lærlinger.

Kartlegginger som elevundersøkelsen, er basert på hvordan elevene opplever praksis i sin egen skolehverdag. I dette ligger en god del subjektivt skjønn, men det er likevel mulig å trekke ut noen hovedtendenser. Det spørsmålet som tilsynelatende er enklest å kvantifisere er «Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?» Ser vi på de videregående skolene samlet er variasjonene store. Tall for hver skole finnes i vedlegg 1.

Tabell 4.1: Vurdering for læring, svarfordeling på spørsmålet «Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene»

	Flere ganger i uken	1 gang i uken	1-3 ganger i måneden	2-4 ganger i halvåret	Sjeldnere
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	11,3% (1557)	26,5% (3636)	41,2% (5655)	15,6% (2142)	5,3% (729)

Tall som dette kan oppfattes som et uttrykk for varierende praksis, men det har nok også sammenheng med utdanningsretning, fagenes egenart og størrelsen på klassene. Vi ser for eksempel en tydelig forskjell mellom utdanningsretningene, der elevene på yrkesfaglige utdanningsprogram er mer fornøyde enn elever på studieforberedende utdanningsprogram. Forskjellene kan nok et stykke på vei forklares ut fra fagenes egenart som gjør det enklere å gjennomføre veiledning og vurderingsdialoger innenfor yrkesfagene. Vi kan imidlertid ikke se bort fra at det også er kulturforskjeller som virker inn på vurderingspraksis ved de studiespesialiserende skolene. En faktor som det også er grunn til å reflektere over, er om resultatene fra elevundersøkelsen også er et uttrykk for elevenes forventninger og ambisjoner.

Gjennom skoleåret 2017/2018 har det blitt gjennomført flere faglige samlinger som har hatt søkelys på hvordan vi skaper den gode vurderingsdialogen og hvordan vi kan utvikle elevenes evne og ansvar for å reflektere over egen læring. Disse samlingene har delvis skjedd i regi av fagnettverkene hvor det har vært arbeidet med temaene ut fra de enkelte fagområdene. Fagnettverkene for yrkesfag gjennomførte en felles fagdag med fokus på den gode veilednings- og vurderingssamtalen. Med støtte fra Fylkesmannen i Rogaland ble det også gjennomført tre samlinger hvor alle skoler deltok med minst 10 lærere/ledere. Disse samlingene hadde en mer generell tilnærming og utfordret og reflekterte over vår vurderingspraksis. Faglig ansvarlig var UiS, i tillegg deltok også elevrepresentanter og lærertillitsvalgte med innlegg.

Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen er tilfreds med at alle skolene arbeider med vurdering for læring gjennom sine utviklingsplaner. Skolenes vurderingspraksis er et viktig oppfølgingstema under skolebesøkene og erfaring viser at skolene arbeider systematisk med å utvikle en kollektiv praksis basert på skolenes egenanalyse av utfordringer. Fylkesrådmannen forventer at dette arbeidet vil bli ytterligere styrket som et ledd i arbeidet med fagfornyelsen og revisjonen av Kunnskapsløftet. Overordnet del beskriver en aktiv elevrolle og vektlegger en læringsfremmende vurderingspraksis. Å involvere elever er et gjennomgående prinsipp i all undervisningsvurdering. I arbeidet med læreplanen, mål, kjennetegn og kriterier bør elevene involveres slik at de får en forståelse av hvor de skal og hva som forventes av dem. En del lærere har etter hvert god erfaring med å la elever vurdere egne besvarelser, arbeid eller prestasjoner og dermed gi tilbakemeldinger til seg selv før læreren supplerer eller eventuelt korrigerer. Elevundersøkelsen viser likevel at de fleste skolene har et forbedringspotensial når det gjelder å involvere elevene mer i eget læringsarbeid og å sikre at undervisningsvurderingen både informerer og motiverer elevene til ytterligere innsats.

Etter fylkesrådmannens vurdering er det viktig å legge til rette for arenaer for deling og refleksjon som muliggjør en kollektiv utvikling av vurderingspraksisen, der de fire prinsippene for vurdering for læring ses i sammenheng og tar utgangspunkt i læreplanene.

5. Gjennomføring i løpet av fem år

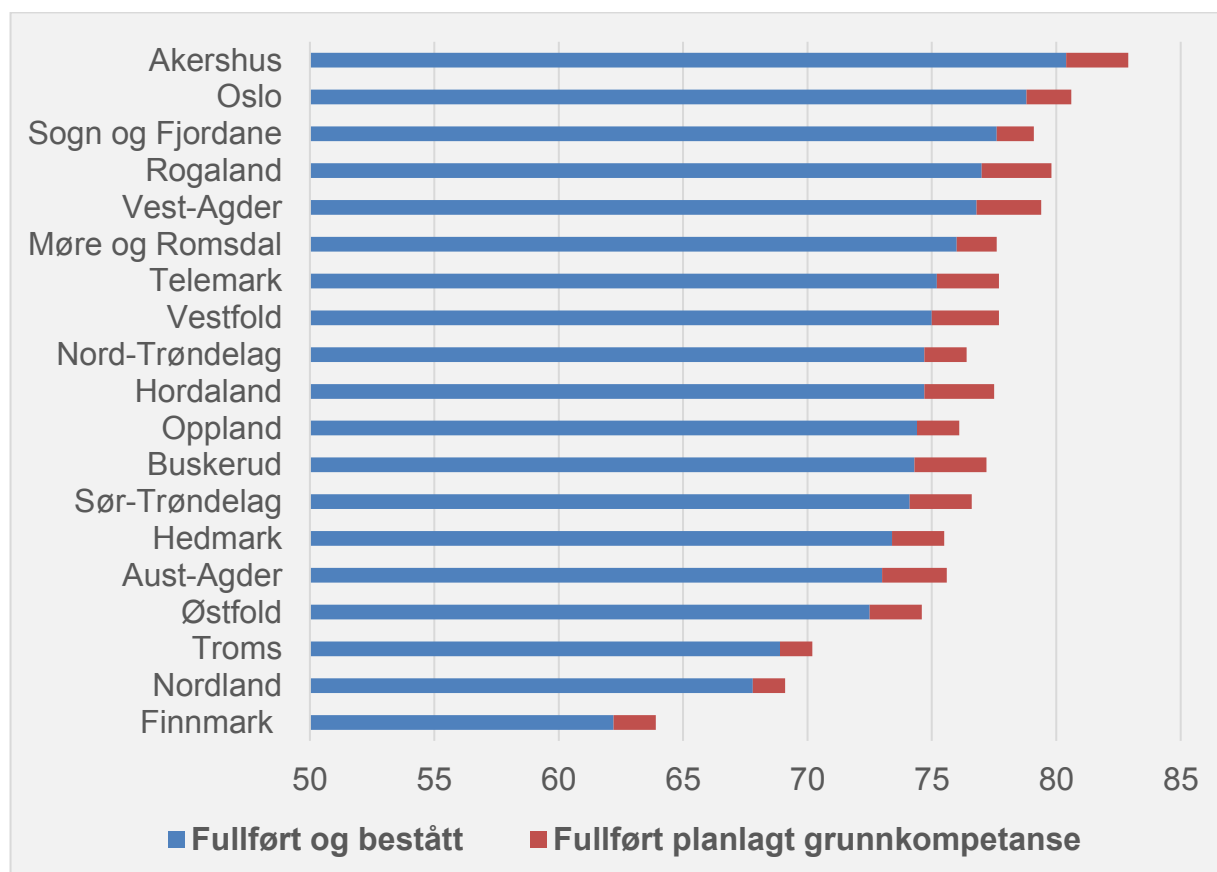
«Skolene og lærebedriftene arbeider for at alle elever og lærlinger/lærekandidater skal gjennomføre og bestå»

Flere gjennomfører i løpet av fem år

SSB publiserer tall for hvor stor andel av elevene som begynte i videregående opplæring for første gang et gitt år, som har fullført og bestått med yrkeskompetanse eller studiekompetanse fem år etter. I mai 2018 publiserte SSB tallene for 2012-kullet. Elever med bostedsfylke Rogaland hadde en gjennomføring på 77 prosent. Dette er en økning på 2,8 prosentpoeng sammenlignet med 2011-kullet og en økning på 5,4 prosentpoeng fra 2007-kullet. Gjennomføringen på landsbasis har økt 5,2 prosentpoeng fra 2007- til 2012-kullet, til 74,4 prosent.

Akershus har også for 2012-kullet den høyeste gjennomføringen i landet, med 80,4 prosent. Oslo har 78,8 og Sogn og Fjordane 77,7. Figur 5.1 viser fylkesvis oversikt over andelen som har fullført og bestått med yrkeskompetanse, studiekompetanse og fullført planlagt grunnkompetanse. I Rogaland fullførte 2,8 prosent av 2012-kullet planlagt grunnkompetanse. Det er samme andel som for 2011-kullet, landsgjennomsnittet er 2,2 prosent. Andelen som fullfører planlagt grunnkompetanse varierer fra 1,3 prosent i Nordland og Troms til 2,9 prosent i Buskerud.

Figur 5.1 Andelen elever fra 2012-kullet som etter fem år har fullført og bestått med fag/svennebrev, studiekompetanse eller planlagt grunnkompetanse etter bostedsfylke. Kilde: SSB

Under 11 prosent frafall

Det er viktig å være oppmerksom på at de 23 prosent av elevene som ikke har fullført og bestått med fagbrev eller studiekompetanse innen fem år, ikke er frafallselever. Som vist i figur 5.1 har 2,8 prosent fullført planlagt grunnkompetanse. I tillegg er 5,6 prosent fortsatt i videregående skole og 3,9 prosent har fullført løpet uten å bestå. Andelen som regnes som frafall fordi de har sluttet underveis, er på 10,7 prosent totalt, og varierer fra 2,5 prosent av jentene som begynte på studieforbereende utdanningsprogram til 19,5 prosent av guttene som begynte på yrkesfaglige utdanningsprogram (tabell 5.1).

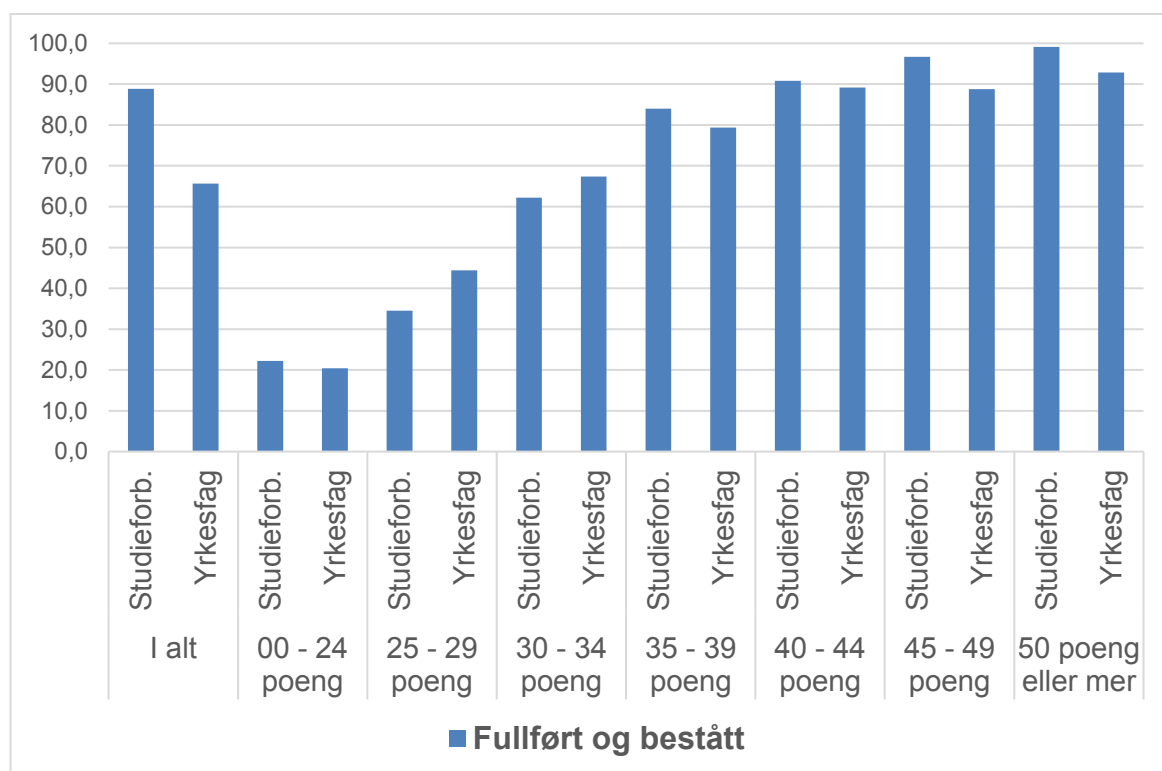
Særlig blant elever som begynte på yrkesfag, er det mange som fortsatt er i videregående opplæring fem år etter at de startet. Det er naturlig, siden det yrkesfaglige løpet er fire år, mot tre år på studieforbereende. Jenter har høyere gjennomføring enn gutter, både innenfor yrkesfaglige og studieforbereende utdanningsprogrammer.

Tabell 5.1: Elever som startet i videregående skole for første gang 2012 etter fullføringsgrad, kjønn og utdanningsretning (alle utdanningsprogram, studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogram) Kilde: SSB

		N	Fullført og bestått	Fullført grunnkompetanse	Fortsatt i vgo	Gjennomført vg3/ fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Begge kjønn	Alle UDP	6047	77,0	2,8	5,6	3,9	10,7
	STF	2955	88,9	2,8	1,8	3,6	3,0
	YF	3092	65,6	2,9	9,3	4,2	18,0
Gutter	Alle UDP	3085	72,1	3,7	6,4	4,5	13,4
	STF	1205	85,7	4,2	1,7	4,6	3,9
	YF	1880	63,4	3,4	9,4	4,4	19,5
Jenter	Alle UDP	2962	82,1	1,9	4,8	3,2	7,9
	STF	1750	91,1	1,8	1,8	2,9	2,5
	YF	1212	69,2	2,1	9,1	3,8	15,8

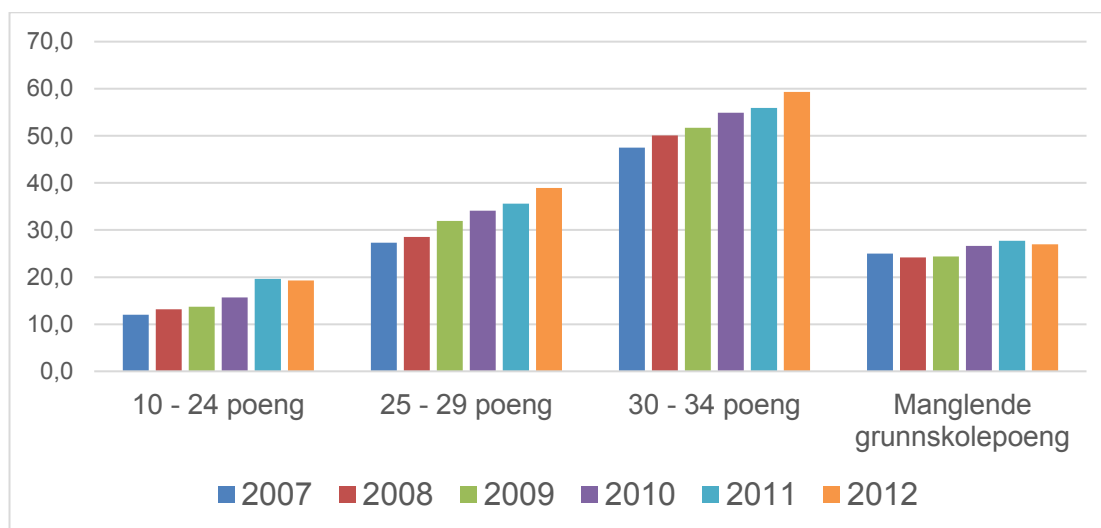
Sammenlignet med 2011-kullet, har andelen elever som sluttet underveis, blitt redusert med 1,5 prosentpoeng. Det har vært en nedgang i de fleste grupper, men nedgangen er større blant jenter enn blant gutter, og større innenfor yrkesfag enn studieforbereende (ikke vist i tabellen). Dette er en svært positiv utvikling, som vi også ser i at tallene for andelen unge mellom 16-18 år som er i videregående opplæring, aldri har vært høyere.

Karakterer fra grunnskolen har stor betydning for om elevene fullfører og består i løpet av fem år. Figur 5.2 viser at andelen som fullfører og består med fag/svennebrev eller studiekompetanse bare er 20 prosent blant elevene som har fra 0 til 24 karakterpoeng fra grunnskolen. Vi vet imidlertid at en stor andel av elevene i denne gruppen har fullført planlagt grunnkompetanse. Blant elever som har over 45 karakterpoeng fra grunnskolen, fullfører og består over 95 prosent av elevene som begynte på studieforbereende utdanningsprogram. Andelen på yrkesfag ligger litt lavere, men er rundt 90 prosent.

Figur 5.2: Andelen elever fra 2012-kullet i Rogaland som har fullført og bestått med fagbrev eller studiekompetanse etter fem år etter karakterpoeng grunnskolen. Kilde: SSB

Den tydelige satsingen på å øke gjennomføringen i videregående opplæring, har i stor grad vært rettet mot elever med svake karakterer fra grunnskolen, og det er også i disse gruppene forbedringen har vært størst. Figur 5.3 viser utviklingen i gjennomføring på landsbasis etter karakter fra grunnskolen, og vi ser at de videregående skolene og lærebedriftene har økt læringsutbyttet betydelig i de nederste karaktergruppene. Dette betyr at selv om det fortsatt er lav gjennomføring blant elever med svake karakterer fra ungdomsskolen, er vi på rett vei, og det er gjort store framskritt de siste årene.

Figur 5.3 Andelen elever som har fullført og bestått etter karakterpoeng fra grunnskolen. Utvikling fra 2007-kullet til 2012-kullet. Landet. Kilde: SSB

Også i arbeidet med inntak av elever til videregående opplæring, er det stort søkelys på gjennomføring. De siste årene har fylkesrådmannen blant annet etablert et eget inntaksteam, med representanter fra inntakskontor, PPT for vgs og skoleseksjonen. Inntaksteamet behandler alle søknader om fortrinnsrett og individuell behandling (ca. 1100 pr. år), og sikrer felles praksis og kvalitet i vurderingene om hvilke tilbud som kan passe best ut fra søknadene til de elevene med størst behov for tilrettelegging i videregående skole. God veiledning til elever, foresatte og samarbeidspartnere er et viktig bidrag til å redusere feilvalg. I neste omgang bidrar det til at flere elever med læringsutfordringer klarer å fullføre sitt opplæringsløp.

Elever med innvandrerbakgrunn

Høsten 2012 begynte 594 elever med innvandrerbakgrunn⁸ i videregående opplæring for første gang. 52 prosent begynte på yrkesfaglige utdanningsprogram. Av de 594 gjennomførte 2,8 prosent en planlagt grunnkompetanse. Tabell 5.2 viser andelen som har fullført og bestått etter fem år i Rogaland og landet. Vi ser at gjennomføringen totalt for Rogaland er 65,3 prosent. Innvandrererelever i Rogaland fullfører og består i langt større grad enn innvandrererelever i resten av landet.

Tabellen viser at gjennomføringen er betydelig høyere innenfor studieforberedende utdanningsprogram, der innvandrererelever i Rogaland har 11 prosentpoeng bedre gjennomføring enn landsgjennomsnittet. Innenfor yrkesfag er gjennomføringen fire prosentpoeng høyere.

⁸ Statistisk sentralbyrå bruker begrepet innvandrere om personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre

Tabell 5.2: Andelen elever med innvandrerbakgrunn fra 2012-kullet som i løpet av fem år fullførte og bestod med fagbrev eller studiekompetanse i Rogaland og landet. Kilde: SSB

	Rogaland	Landet
Studieforberedende	84,2	73,8
Yrkesfag	48,0	43,9
Totalt	65,3	56,6

Sammenligner vi med 2011-kullet (Kvalitetsmeldingen 2017), ser vi at antallet innvandrererelever økte med 286 elever fra 2011- til 2012-kullet, og den samlede gjennomføringen økte med ti prosentpoeng. Fra 2011- til 2012-kullet økte gjennomføringen innenfor studieforberedende utdanningsprogram med ti prosentpoeng og ni prosentpoeng innenfor yrkesfag. Dette er en svært god forbedring, og et tegn på at det jobbes godt med tilpasset opplæring for denne gruppen. Også for innvandrererelever er god kompetanse fra grunnskolen en viktig faktor for å lykkes. Innføringsklasser med vekt på norsk språklæring er et viktig tilbud og et forberedelsesår for å gi elevene et språklig grunnlag for å delta i videregående opplæring. I Rogaland er det fra skoleåret 2017/2018 etablert et samarbeidsprosjekt mellom Stavanger kommune og Rogaland fylkeskommune om kombinasjonsklasser for minoritetsspråklige elever som har behov for mer grunnskoleopplæring før de starter i videregående opplæring. Målet er at elevene skal være bedre rustet til å gjennomføre videregående opplæring. Forsøket er nærmere presentert i OU-sak 46/18 og vurderes utvidet også til andre kommuner.

Livslang læring

Vi vet at mange gjennomfører videregående opplæring også etter målepunktet på fem år. Tabell 5.3 viser andelen fra 2007-kullet som har fullført og bestått videregående opplæring ti år etter at de startet i videregående opplæring.

Tabellen viser at i 2007-kullet fra Rogaland hadde 71,6 prosent gjennomført og bestått etter fem år, mens hele 81,4 prosent har fullført og bestått etter ti år. Det er en økning på 9,8 prosentpoeng og helt på linje med økningen i landet som helhet. Vi ser at økningen er størst innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram, med 13,4 prosentpoeng.

Tabell 5.3: Andel elever fra 2007-kullet etter gjennomføring fra fem til ti år etter oppstart videregående skole, bostedsfylke Rogaland Kilde: SSB

	Totalt		Studieforberedende		Yrkesfaglig	
	Norge	Rogaland	Norge	Rogaland	Norge	Rogaland
5 år	69,3	71,6	82,8	82,8	55,5	61,0
6 år	73,3	75,6	85,0	85,1	61,4	66,6
7 år	75,7	78,0	86,4	86,4	64,7	69,9
8 år	77,3	79,5	87,4	87,7	66,8	71,8
9 år	78,4	80,6	88,2	88,5	68,3	73,1
10 år	79,1	81,4	88,5	88,7	69,5	74,4
Økning	9,8	9,8	5,7	5,9	14,0	13,4

Fylkesrådmannen mener at målepunktet fem år etter oppstart videregående opplæring er et svært viktig målepunkt, men at det i lys av Nullvisjonen og samfunnsoppdraget vårt, også er viktig å rette søkelys mot systemene vi har for å sikre gjennomføring i et livslangt perspektiv. I Kvalitetsmeldingen er omfanget av voksenopplæring vist i kapittel 2 og antallet som tar fagbrev som praksiskandidater i kapittel 6. I tillegg har en stor gruppe fått kvalifikasjoner gjennom prosjektet forskuttet voksenrett, 23/5-regelen og realkompetansevurdering.

Prosjektet forskuttet voksenrett

Fylkestinget i Rogaland fattet i 2016 vedtak om å innføre en direkte overgang mellom ungdoms- og voksenrett til videregående opplæring. Sluttrapport fra prosjektet er presentert i OU-sak 48/18. Resultatene viser at det er 222 ungdommer som har bestått eller som fortsatt er i videregående opplæring gjennom prosjektet.

23/5-regelen og realkompetanse

Personer over 23 år kan oppnå generell studiekompetanse gjennom 23/5-regelen hvis de har minst fem års relevant praksis og/eller utdanning og har fullført og bestått de seks studiekompetansegivende fagene norsk, engelsk, samfunnsfag, historie, matematikk og naturfag. Fagene kan tas gjennom voksenopplæringen eller som privatist. En analyse fra samordnet opptak, viser at 250 personer fra Rogaland fikk opptak til universitet- og høyskoler i 2017 med grunnlag i 23/5-regelen. 106 av disse begynte på Universitetet i Stavanger. I tillegg kan voksne søke opptak til universitet- og høyskoler på bakgrunn av realkompetanse.

Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen mener at den økte gjennomføringen de siste årene kan ses i lys av det helhetlige arbeidet med satsingsområdene. Det systematiske arbeidet som har vært gjennomført de siste årene for å sikre en kvalitativt god opplæring og bedre rutiner og systemer for å forbedre resultatet i fag som ikke er bestått, har trolig vært et viktig bidrag for å øke gjennomføringen.

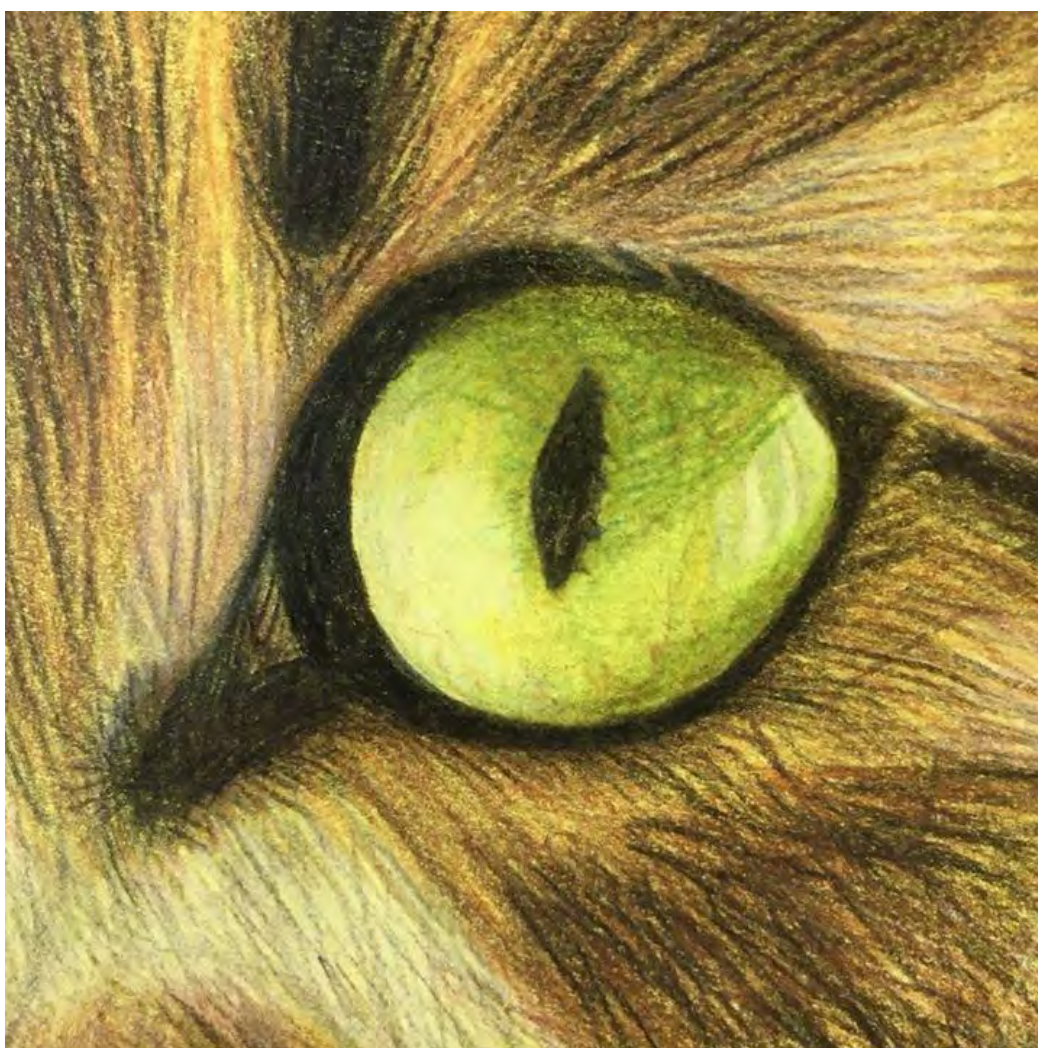
I to år har eksamenskontoret, som et ledd i nullvisjonen, tilbudt gratis privatisteksamen til unge som hadde gått ut av videregående med inntil tre ikke bestått, noe som trolig viser igjen i fullførttallene etter fem år. At vi også har fått på plass et tilbud om Vg3 fagopplæring i skole til unge som ikke får læreplass, har trolig bidratt til økningen innenfor yrkesfag i andelen som består i løpet av normert tid. For 2012-kullet hadde Rogaland den høyeste gjennomføringen innenfor yrkesfag. Mye av årsaken til det gode resultatet er selvsagt at vi har et arbeidsliv som har tradisjon for å ta inn lærlinger og lærekanidater og som ser nytten i å lære opp lærlinger. Men det er også et tegn på at det utføres et godt arbeid med riktig dimensjonering av antall skoleplasser og programfag.

At færre slutter underveis i opplæringsløpet er en svært viktig faktor, og det tyder på at opplæringen er mer relevant for elevene samtidig som flere lykkes i overgangene fra ett nivå til et annet, særlig i overgangen fra Vg2 yrkesfag til lære. Tiltak som Helhetlig fag- og yrkesopplæring (HFY) som har som målsetting å styrke overgangen mellom opplæring i skole og opplæring i bedrift gjennom å se vurdering i et 4-årig løp, styrker båndene mellom skole og arbeidsliv ved å understreke et felles ansvar for opplæringsløpet.

Basert på gjennomføringstallene kunne det være fristende å slå fast at vi har lykkes med å øke gjennomføringen. Isolert sett, og knyttet til dette årskullet, er dette riktig og en bekreftelse på at det arbeides godt med å øke elevenes utbytte av opplæringen. Kompleksiteten er imidlertid stor også på dette satsingsområdet og det er ingen grunn til å redusere innsatsen og ambisjonene for vårt arbeid med å legge til rette for en forbedret gjennomføring slik at enda flere elever og lærlinger lykkes i videregående opplæring.

6. Utbytte av opplæringen

«Skolene og lærebedriftene arbeider for at alle elever og lærlinger/lærekandidater har optimal sosial og faglig læring, gjennom blant annet tilgjengelighet for alle elever og lærlinger/lærekandidater.»

Læringsutbytte handler om hva den enkelte har lært, og kan utføre etter å ha gjennomført opplæringen. Både karakterer, gjennomføring og elevvurderinger kan brukes for å avdekke kjennetegn på læringsutbytte. I dette kapitlet ser vi på faktorer som er viktige indikatorer for at elever og lærlinger skal lykkes med å nå målet om å gjennomføre opplæringen med fagbrev, studiekompetanse, yrkeskompetanse eller fagbrev etter fem år.

Satsingsområdet vektlegger at elever og lærlinger/lærekandidater skal ha optimal sosial og faglig læring. Vi har ingen fylkesvise indikatorer for sosial læring, men vi vet at det er et tema lærere og instruktører jobber med for å skape et godt læringsmiljø. Sosial kompetanse er viktig for hvordan elever og lærlinger lærer og trives. Samtidig er sosial kompetanse grunnleggende for å delta i skolen, samfunnet og senere i arbeidslivet.⁹

Alle skal ha like muligheter til å søke kunnskap og utdanning, og det er et mål at alle skolebygg skal være universelt utformede. Regionale utviklingstrekk 2018 (FT-sak 94/18) viser at skolebyggene har blitt mer tilgjengelige de siste årene, og at de største utfordringene med tilgjengelighet er knyttet til eldre bygg.

Læringsutbytte fra grunnskolen

En av de viktigste faktorene for godt læringsutbytte i videregående opplæring, er det grunnlaget som elevene har med seg fra grunnskolen. Jo bedre karakterer fra grunnskolen, jo høyere sannsynlighet for å fullføre videregående opplæring.

I kvalitetsmeldingen for 2017 ble det vist til en analyse fra SSB, som viser at andelen elever som kommer til videregående opplæring uten karakterer i mer enn halvparten av fagene, har økt de siste årene. Vi har fått tilgang til kommunevise tall for Rogaland (vedlegg 2), som viser at dette er tilfelle i nesten alle kommunene i Rogaland. I Rogaland totalt har andelen økt fra 2,2 prosent i 2008 til 6,0 prosent i 2017.

Tabell 6.1: Andelen elever med manglende grunnskolepoeng etter avgangsår fra grunnskolen. 2008-2017 Kilde: Statistisk Sentralbyrå

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rogaland	2,2	2,3	4,2	4,1	3,9	4,7	4,2	5,1	5,2	6,0

Fylkesrådmannen vil i den videre dialogen med kommunene følge opp årsaker til utviklingen i andelen elever uten grunnskolepoeng. Det er viktig at skoleeierne i grunnskolen også har søkelys på denne gruppen, og kan bistå med å belyse mulige

⁹ <https://forskning.no/barn-og-ungdom-partner-skole-og-utdanning/sa-enkelt-kan-laereren-vurdere-barnas-sosiale-ferdigheter/340017>

tiltak for at flere skal gjennomføre grunnskolen med karakter i mer enn halvparten av fagene.

Skoleårsgjennomføring

Skoleårsgjennomføring er betegnelsen som brukes på elever som har fullført og bestått et skoleår. Vi undersøker utviklingen i skoleårsgjennomføring for å ha et grunnlag for å si noe om hvordan vi ligger an med tanke på å forbedre gjennomføringen i løpet av fem år.

Skoleårsgjennomføringen har økt litt fra 2016/2017 til 2017/2018, fra 84,9 til 85,4 prosent. Det har imidlertid vært en liten reduksjon innenfor både Vg2 og Vg3 studieforberedende utdanningsprogram. Innenfor Vg4 påbygg (påbygging til generell studiekompetanse etter fullført fag/svennebrev) har det vært økning på seks prosentpoeng.

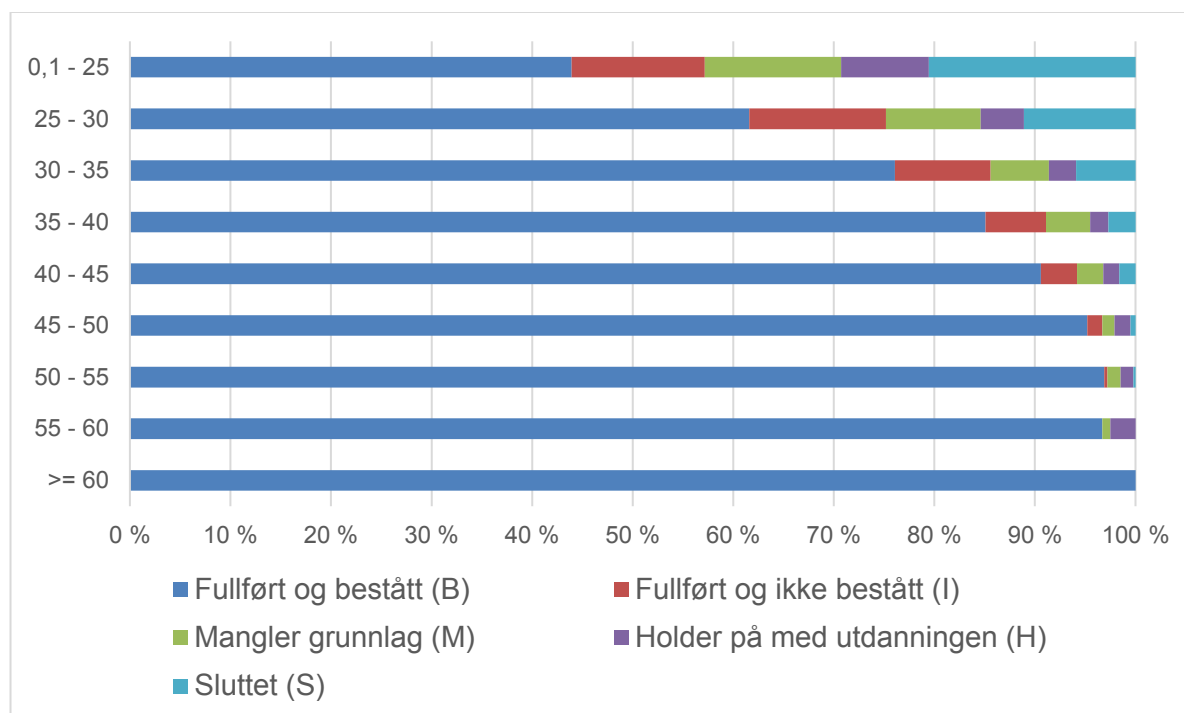
Tabell 6.2: Skoleårsgjennomføring 2016/2017 og 2017/2018 etter utdanningsretning og trinn.
Kilde: Hjernene og hjertet

	Studieforberedende		Yrkesfag		Påbygg		Totalt	
	16/17	17/18	16/17	17/18	16/17	17/18	16/17	17/18
Vg1	89,7	91,6	81,3	82,1			85,5	87,0
Vg2	87,9	86,4	82,9	84,2			85,2	85,3
Vg3	88,2	86,6	83,0	80,8	70,7	71,7	85,1	83,9
Vg4					70,8	77,3	70,8	77,3
Totalt	88,6	88,2	82,2	83,0	70,7	74,2	84,9	85,4

Skolevise tall for gjennomføring er vist i vedlegg 1. Det er ganske store variasjoner mellom skolene, og den viktigste årsaken til variasjonene, er ulikheter i inntakspoeng som det også gis en oversikt over i vedlegg 1. Men det ser ut til å være en tendens at skolene i nordfylket har noe bedre gjennomføring enn i sørfylket, særlig fordi elevene i nordfylket i gjennomsnitt har noe lavere gjennomsnittlige grunnskolepoeng.

Figur 6.1 viser fordelingen av skoleårsgjennomføringen etter karakterpoeng grunnskolen. Vi ser at andelen som fullfører og består er høyere, jo bedre karakterene er fra grunnskolen. Blant elever med over 50 karakterpoeng fra grunnskolen, fullfører over 95 prosent. Ser vi derimot på de laveste karaktergruppene, finner vi at blant dem med 0,1 til 25 poeng fullførte og bestod 44 prosent, 14 prosent fikk karakteren 1 i ett eller flere fag, 14 prosent manglet grunnlag for vurdering, og hele 20 prosent sluttet i løpet av skoleåret. I de laveste karaktergruppene er

skoleårsgjennomføringen bedre på yrkesfaglige enn på studieforberedende utdanningsprogram.

Figur 6.1: Fordeling av skoleårsgjennomføring etter karakterpoeng grunnskolen. Kilde: Hjernen og hjertet

Vi vet at jenter i gjennomsnitt har bedre læringsutbytte i grunnskolen. I tabell 6.3 vises skoleårsgjennomføringen for 2017/2018 etter kjønn og karakterer i grunnskolen for elever som har mer enn 0 karakterpoeng fra grunnskolen. Når vi sammenligner gutter og jenter med samme karakter fra grunnskolen, finner vi at gutter med svake karakterer fra grunnskolen har bedre skoleårsgjennomføring enn jenter med svake karakterer fra grunnskolen. Dette er i tråd med en rapport fra NIFU (Markussen 2017)¹⁰ som det også ble vist til i forrige kvalitetsmelding. Rapporten viser at kontrollert for karakterer fra grunnskolen og andre forutsetninger, gjør gutter det bedre i videregående opplæring enn jenter. De faktiske resultatene er imidlertid at jenter har bedre gjennomføring, fordi jenter har bedre karakterer fra grunnskolen.

¹⁰ Eifred Markussen m.fl (2017): Skolebidragsindikatorer i videregående skole. Nifu-rapport 2017:7 <https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/forskningsrapporter/skolebidragsindikatorer/hovedrapport.pdf>

Tabell 6.3: Skoleårsgjennomføring 201/2018 etter kjønn og karakterpoeng grunnskole. Kilde: Hjernene og hjertet

	>= 60	55 – 60	50 - 55	45 - 50	40 - 45	35 - 40	30 - 35	25 - 30	0,1 - 25	Ukjent	Total
Gutter		94,9	96,0	94,4	89,8	86,1	77,6	65,3	45,2	56,6	83,3
Jenter	100,0	95,9	95,9	93,7	89,6	82,4	72,1	51,2	40,4	52,3	85,5
Total	100,0	95,7	95,9	94,0	89,7	84,6	75,6	60,9	43,9	54,4	84,4
Antall	2	396	1818	3140	3522	2919	2258	1030	353	548	15986

Skoleårssluttere og hevinger av lærekontrakter

Andelen skoleårssluttere har de siste tre skoleårene vært stabil på rundt 3,5 prosent, skoleåret 2017/2018 var den på 3,4 prosent. Indikatoren viser hvor stor andel av elevene som var i opplæring per 1. oktober 2017 som hadde sluttet innen skoleårets slutt. Som det framgår av figur 6.1, har de aller fleste som slutter i videregående opplæring svake karakterer fra grunnskolen. Likevel er det personlige årsaker som oftest oppgis som sluttårsak. Ifølge en omfattende studie basert på HUNT-undersøkelsen¹¹ er skolerresultater, sammen med mobbing, blant de viktigste prediktorene for psykiske vansker hos ungdom. Dette innebærer at det er viktig med god faglig oppfølging av elever med svake karakterer, men også oppfølging med tanke på å avdekke behov for hjelp fra sosialrådgiver eller helsesøster. Vi vet foreløpig ikke nok om hvem som oppsøker skolens støttetjenester mest, men et foreløpig inntrykk er at høyt presterende elever også oftere søker hjelp for psykiske utfordringer enn lavt presterende elever.

Tabell 6.4 viser antallet elever som har sluttet skoleårene 2015/2016 til 2017/2018 etter sluttårsak. Vi ser at flest elever slutter på grunn av personlige årsaker, stort fravær og feilvalg. Påbygging til generell studiekompetanse og yrkesfaglige utdanningsprogram har størst andel elever som slutter (ikke vist i tabellen).

¹¹ Myklestad m.fl. (2012): Risk and protective factors for psychological distress among adolescents: a family study in the Nord-Trøndelag Health Study

Tabell 6.4 Sluttårsaker for elever som har sluttet etter 1. oktober 2015/2016 – 2017/2018

	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Personlige årsaker	236	239	234
Stort fravær	84	100	82
Feilvalg	88	57	77
Annen f.årsak/ikke oppgitt	37	44	55
Skolelei/motivasjon	44	36	25
Fått arbeid	18	14	24
Flyttet	18	10	19
Begynt på annen skole	3	1	7
Ikke møtt	5	12	6
Sluttet skal begynne i lære	3	4	5
Svangerskap	9	3	4
Permisjon	5	13	3
Fagvansker	3	5	1
Antall sluttet	553	538	542

Det har også vært en positiv utvikling med nedgang i antall lærekontrakter som heves (tabell 6.5). Fra 2013 til 2017, har antall hevinger sunket med hele 23,1 prosent.

Tabell 6.5: Årsak til heving av kontrakter i perioden 2013 – 2017. Kilde: Vigo

	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Annen frafallsårsak/ikke oppgitt	29	20	20	26	17	112
Brudd på arbeidslivets regler	20	22	49	24	25	140
Feilvalg	94	78	94	82	78	426
Flyttet	29	40	37	31	28	165
Fått annet arbeid	33	17	21	13	17	97
Manglende oppholdstillatelse	0	1	0	0	0	1
Personlige årsaker	153	122	112	113	107	607
Økonomiske årsaker	5	9	8	15	7	44
Total	363	309	341	304	279	1596

Overganger innen fagopplæring

I kapittel 5 så vi at 18 prosent av elevene fra 2012-kullet som begynte på yrkesfaglig utdanningsprogram hadde sluttet underveis, det vil si at de fem år etter oppstart i

videregående, ikke hadde gjennomført og heller ikke var i opplæring. Dette utgjør 558 elever. Av disse hadde 151 elever bestått Vg2 uten å gå videre i lære eller annen utdanning, 82 hadde gjennomført Vg2 uten å bestå, 54 elever begynte på Vg2 og sluttet i løpet av skoleåret og 137 hadde startet i lære, og hevet kontrakten.¹² For å nå målet om gjennomføring i løpet av fem år, er overgangen fra Vg2 yrkesfag til lære en svært kritisk overgang.

Tall fra KOSTRA/SSB viser at andelen som går fra Vg2 yrkesfaglig utdanningsprogram til læreplass, er høyest i Rogaland og Sogn og Fjordane, med henholdsvis 52,5 og 52,0 prosent som går videre i lære. Andelen er lavest i Oslo og Østfold fylkeskommune med henholdsvis 32,5 og 37, 6 prosent. Tabell 6.6 viser at gjennomsnittlig overgang fra Vg2 til lære i landet i 2017 var på 44,2 prosent. I Rogaland har andelen elever som går fra Vg2 yrkesfag til lære økt fra 47,7 prosent i 2015 til 52,5 prosent til 2017. I tillegg viser årsrapporten for fagopplæring at 172 søkere i 2017 ble tilbudt Vg3 fagopplæring i skole. Vi ser også at andelen elever som går fra Vg2 yrkesfag til Vg3 studiekompetanse er langt lavere i Rogaland enn i resten av landet.

Tabell 6.6 Overganger fra yrkesfaglige utdanningsprogrammer i hele landet og Rogaland fra 2015 til 2017. Kilde: SSB/ KOSTRA

	Hele landet			Rogaland		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor, i lære i år	40,6	42,3	44,2	47,7	48,4	52,5
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor, Vg3 yrkeskompetanse i år	3,3	3,7	3,5	4	4,4	3,4
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor Vg3 studiekompetanse i år	27,8	27,0	27,1	21,7	22,4	21,9
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor, annen videregående utdanning i år	4,8	4,9	5,2	4,4	4,5	6,0
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor, omvalg i år	3,8	3,9	3,4	3,6	4,9	3,7
Andel elever Vg2 yrkesfag i fjor, ikke i utdanning i år	19,6	18,2	16,6	18,7	15,4	12,4

Den mest positive utviklingen i tabell 5.3, er at andelen elever som ikke var i utdanning året etter at de deltok i Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram, i Rogaland er redusert fra 18,7 til 12,4 prosent de tre siste årene.¹³ Det er imidlertid fortsatt et

¹² I tillegg har 134 elever Vg1 som høyeste fullførte nivå, av disse bestod 13 elever, 76 gjennomførte Vg1 uten å bestå mens 45 sluttet i løpet av Vg1 skoleåret 2012/2013.

¹³ Tallet for 2015 er trolig litt høyere enn det reelle tallet for elever som ikke var i utdanning, på grunn av at noen skoler ikke hadde rapportert inn antallet elever i Vg3 fagopplæring i skole.

potensial for å forbedre denne overgangen og sikre at enda flere får fullført den opplæringen de har begynt på.

I en restgruppe av ungdommer som ikke får læreplass finner vi ulike kategorier; de som ikke har fått læreplass fordi det ikke er nok læreplasser, de som ikke får læreplass selv om læreplassene er der, og de som mangler fag.

Kvalifiseringsprosjektet startet høsten 2014. Hensikten med prosjektet var å kvalifisere flere til å kunne få læreplass. På Haugalandet har det utviklet seg en arbeidsform som omfatter alle som ikke hadde fått læreplass. Seksjon for fag- og yrkesopplæring, de videregående skolene og oppfølgingstjenesten, har jobbet tett sammen. Det siste året er voksenopplæringen koblet på. De som ikke får læreplass innen 1. september får tilbud om Vg3 fagopplæring i skole. Ukvalifiserte får tilbud om oppfølging. Innenfor fagområder med mange restsøkere som har takket ja, blir det opprettet Vg3 klasser. I fagområder med få læreplassøkere, løses Vg3 med det en kaller skreddersøm. Dette er mer individuelle løp der søkeren har elevstatus og er knyttet til en skole, men opplæringen skjer i en bedrift, gjerne i samarbeid med et opplæringskontor.

Gjennomføring av læretid

Resultatene viser at Rogaland ligger godt over gjennomsnittet for gjennomføring av læretid. Normert tid er fire år i tabell 6.7 (to år i skole og to år i lære). Dette gir et noe feilaktig inntrykk av gjennomføringen, da en rekke lærefag har lenger læretid enn to år. Vi bruker likevel denne tabellen da det er et fast målepunkt og vi kan sammenligne med landet for øvrig.

Tabell 6.7: Gjennomføring av læretid, prosent: Kilde: SSB/Kostra

	2015	2016	2017
Bestått fag-/svenneprøve på normert tid			
Landet	51,1	50,7	51,0
Rogaland fylkeskommune	55,0	53,3	54,6
Bestått fag-/svenneprøve på mer enn normert tid			
Landet	30,6	29,1	28,5
Rogaland fylkeskommune	28,8	30,0	29,0
Ikke bestått fag-/svenneprøve i løpet av fire år			
Landet	18,3	20,2	20,5
Rogaland fylkeskommune	16,3	16,7	16,5

I de senere årene har det vært et uttalt mål å få flest mulig til å avlegge prøve (gjennomføre) ved endt læretid. Det har derfor blitt satt inn tiltak som å purre på alle lærlinger med stryk, eller manglende teori, slik at de kan gå opp til prøve når de har bestått. To ganger i året, før fristen til å melde seg til eksamen, får disse lærlingene

brev der de blir bedt om å melde seg opp til eksamen. I tillegg er dette et tema som blir tatt opp årlig i dialogmøter med alle opplæringskontor, kommuner og større lærebedrifter. Begge disse tiltakene synes å ha hatt god effekt på gjennomføringen. Som årsrapporten for fagopplæring (OA-sak 52/18) viser, blir det også færre og færre lærlinger som avslutter læretiden uten å avlegge prøve.

Gjennomføring av spesialundervisning

Elever kan motta spesialundervisning etter sakkyndig vurdering som konkluderer med et behov for omfattende tilpasset opplæring. Elevene i grupper med redusert elevtall, har ofte individuell opplæringsplan (IOP) i alle fag, og de oppnår grunnkompetanse.

Sammenlignet med skoleåret 2016/2017 er det færre elever som deltok i spesialundervisning i videregående opplæring i organiseringsformen grunnkompetanse i egen gruppe med redusert elevtall. Tallene for gjennomføring for elever som går i spesialundervisning organisert som hverdagslivstrening holder seg stabilt, og antallet i arbeidstrening har økt.

Fra 2016/2017 til 2017/2018 har det vært en økning i antallet elever som slutter, særlig fra grunnkompetanse i grupper med redusert elevtall. Tall for elever som tar grunnkompetanse i ordinære klasser uten ekstra ressurs, viser at 23 prosent av elevene sluttet før skoleåret var omme (tabell 6.8).

Tabell 6.8 Gjennomføring av spesialundervisning skoleåret 2016/2017

	Antall gjennomført		Antall sluttet		Andel sluttet	
	16/17	17/18	16/17	17/18	16/17	17/18
Arbeidstrening	244	260	11	15	4,3	5,5
Hverdagslivstrening	75	66	2	2	2,6	3
Grunnkompetanse i grupper med redusert elevtall	265	236	23	36	8	13
Totalt	584	562	36	53	5,8	8,6
Grunnkompetanse i ordinære klasser		56		17		23,3

Opplæringsutvalget behandlet i sitt møte 16.10.2018, sak 40/18, en orientering om de tiltak som er iverksatt etter fylkesmannens tilsyn med spesialundervisning. I denne saken blir det grundig redegjort for den oppfølging som har foregått i skolene og PPT.

Fylkesrådmannen opplever at alle instanser som har ansvaret for å følge opp elevers rett til spesialundervisning har gjort et grundig arbeid for å sikre en god pedagogisk og forvaltningsmessig praksis. Det er tett dialog mellom alle ledd i Rogaland fylkeskommune. Dette bidrar til å utvikle en felles kollektiv praksis som samtidig blir kvalitetssikret. I dette arbeidet er det også en god dialog med fylkesmannen som jevnlig deltar på felles samlinger for avdelingsledere og personale som arbeider med spesialundervisning.

Det blir understreket at Rogaland fylkeskommune skal ha en forsvarlig forvaltningspraksis, i tillegg er fylkesrådmannen opptatt av at det skal foregå en profesjonsutvikling som bidrar til å øke kvaliteten på det opplæringstilbudet som elever med spesialundervisning opplever i sin hverdag.

En rapport fra NIFU (Markussen m.fl 2018)¹⁴ viser at Rogaland i liten grad tar i bruk lærekandidatordningen, og framover vil det være et mål å arbeide for at flere elever innenfor spesialundervisnings skal gå mot en lærekandidatordning som forbereder dem til en rolle i arbeidslivet der de kan oppnå kompetansebevis innenfor et avgrenset område av faget. Dette krever samarbeid med arbeidslivet om opplæringsavtaler og en mer systematisk innretting av spesialundervisningstilbudet som gis ved våre skoler.

Et ledd i utviklingsarbeidet for spesialundervisning er den arbeidsgruppen som er opprettet for å utforme en helhetlig plan for tilpasset opplæring/spesialundervisning i ordinære klasser. Dette arbeidet skal være avsluttet våren 2019 og skal også følge opp den politiske behandlingen av Nordahl-utvalgets innstilling om framtidig organisering av spesialundervisning.

Resultater på fag- og svenneprøver

Årsoversikten for fagopplæring (OA-sak 52/18) viser at det ble avlagt færre prøver for lærlinger i 2017 enn tidligere år på grunn av lavere inntak av lærlinger de siste årene. Antallet prøver for praksiskandidater og elever ser foreløpig ut til å ha stabilisert seg på et høyt nivå. Praksiskandidater kan gå opp til fagprøve når de har bestått teori og dokumentert minst 25 prosent lengre relevant praksis enn vanlig læretid. I 2017 ble 941 fagprøver, nesten 30 prosent av det samlede antallet fagprøver i Rogaland, avlagt av praksiskandidater. 94 prosent av prøvene som avlegges som

¹⁴ Markussen, Eifred, Jens B. Grøgaard, Hanne N. Hjetland (2018): «Jeg vet ikke hva alternativet skulle vært» : Evaluering av lærekandidatordningen og av ordningen med tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med særskilte behov. NIFU-rapport 2018:8 <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2500663>

praksiskandidat avlegges innenfor utdanningsprogrammene bygg- og anleggsteknikk, helse- og oppvekstfag, service og samferdsel og teknikk og industriell produksjon.

Totalt ble det i 2017 avlagt prøver i 112 fag, og tabell 6.9 viser resultatet etter kandidattype. Samlet sett bestod 92 prosent av kandidatene. Resultatene av bedømmingen er lik som i 2016. 34 prosent fikk *bestått meget godt*, 58 prosent *bestått* og 8 prosent *ikke bestått*. Utdanningsprogrammet design og håndverk (DH) har 16 prosent stryk, tett fulgt av restaurant og matfag og elektro med henholdsvis 15 og 14 prosent ikke bestått. DH har også flest kandidater som har fått bestått meget godt, 73 prosent.

Tabell 6.9: Prøveresultat fordelt på kandidattype

	Bestått meget godt		Bestått		Ikke bestått		Total
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Elev	37	18	108	54	56	28	201
Lærekandidat	5	17	23	77	2	7	30
Lærling	706	33	1279	60	150	7	2135
Praksiskandidat	384	41	514	55	43	5	941
Totalt Rogaland	1132	34	1924	58	251	8	3307

Karakterresultater

Overgangen til videregående opplæring innebærer en ny start for mange elever. Vi har sett på hvordan elevenes karakterer utvikler seg fra tiende klasse til Vg1. I denne analysen er kun elever i ordinær opplæring med, og kun elever som hadde karakter i mer enn halvparten av fagene fra grunnskolen. Tabell 6.10 viser at innenfor studieforberedende utdanningsprogrammer, hadde 19,7 prosent av elevene en positiv karakterutvikling, mens 80,3 prosent hadde en negativ eller ingen utvikling. Innenfor yrkesfaglige utdanningsprogrammer er det motsatt; her har 72,5 prosent en positiv utvikling, mens 27,5 har en negativ eller ingen utvikling.

Tabell 6.10: Karakterutvikling fra grunnskolen til Vg1 Kilde Hjernen og hjertet

	Positiv utvikling	Negativ eller ingen utvikling
Studieforberedende utdanningsprogram	19,7% (572)	80,3% (2333)
Yrkesfaglige utdanningsprogram	72,5% (1881)	27,5% (714)
Total	44,6% (2453)	55,4% (3047)

Dette er et mønster som finnes også i resten av landet, Rogaland skiller seg i liten grad fra fylkene for øvrig. Markussen (2017:42)¹⁵ mener at en slik karakterutvikling kan tolkes på flere måter. En forklaring på en positiv karakterutvikling for yrkesfagelevne kan være at nå får de jobbe med fag de er interessert i, motivasjonen øker og de presterer bedre. Det kan også tenkes at fellesfagene er mer krevende på studieforberedende enn de var i ungdomsskolen, og at elever innenfor studieforberedende utdanningsprogram av den grunn opplever en negativ karakterutvikling. Men dette funnet betyr ikke nødvendigvis at elevene på studieforberedende presterer svakere første år i videregående enn de gjorde i tiende klasse og at yrkesfagelevne presterer bedre. En annen forklaring er at det eksisterer ulike karakterregimer innenfor henholdsvis ungdomsskolen, studieforberedende og yrkesfag. Det vil si at man har ulik forståelse av karakterene og ulike kulturer for karaktersetning, noe som igjen betyr at karakteren fire i ungdomsskolen, på studieforberedende og på yrkesfag ikke alltid og nødvendigvis representerer det samme faglige nivået. Det er også verd å være oppmerksom på at det er ulike fag som inngår i vurderingen innenfor de to utdanningsretningene. De store forskjellene i karakterutviklingen innenfor yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram er en nasjonal utfordring, som bør behandles i fagfornyelsen som skal gjennomføres i videregående opplæring.

Eksamensresultater

En måte å måle læringsutbytte på, er å undersøke eksamensresultatene. Siden det kan være små grupper som er oppe til eksamen, vil resultatene kunne variere fra år til år, og utviklingen for de siste er vist i vedlegg 1. I tabell 6.11 sammenlignes eksamensresultatene i offentlige skoler i Rogaland med landsgjennomsnittet.

Eksamensresultatene viser at Rogaland skoleåret 2017/2018 lå under landsgjennomsnittet i matematikk 1P-Y, norsk yrkesfaglig eksamen og norsk sidemål studieforberedende eksamen, og over i de andre fellesfagene. Det må betegnes som et godt resultat, men fylkesrådmannen vil følge utviklingen innenfor matematikk 1P-Y, som tidligere har hatt langt bedre resultater.

¹⁵ Eifred Markussen 2017: Det første året. Gjennomføring av videregående opplæring i Østfold 2016-2021. Delrapport 1. Nifu arbeidsnotat 2017:11
<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2477664/NIFUarbeidsnotat2017-11.pdf?sequence=1>

Tabell 6.11 Eksamensresultater i fellesfag skoleåret 2017/2018. Rogaland fylkeskommune og nasjonalt. Kilde: skoleporten

	Rogaland	Nasjonalt
Matematikk 1P-Y yrkesfaglig eksamen	2,9	3,1
Matematikk 1P studieforbereende eksamen	3,1	2,9
Matematikk 2P studieforbereende eksamen	3,3	3,0
Matematikk 2P-Y påbygg eksamen	3,0	2,7
Matematikk 1T-Y yrkesfaglig eksamen	3,2	2,8
Matematikk 1T studieforbereende eksamen	3,4	3,4
Norsk yrkesfaglig eksamen	3,3	3,4
Norsk hovedmål studieforbereende eksamen	3,6	3,6
Norsk sidemål studieforbereende eksamen	3,3	3,4
Norsk hovedmål påbygg eksamen	3,0	3,0
Norsk sidemål påbygg eksamen	2,7	2,7
Engelsk studieforbereende eksamen	3,9	3,8
Engelsk yrkesfaglig eksamen	3,2	3,1
Fransk 2 eksamen	3,4	3,6
Spansk 2 eksamen	3,2	3,3
Tysk 2 eksamen	3,7	3,5

Avvik mellom standpunkt- og eksamenskarakter

I tabell 6.12 har vi sett på avviket mellom standpunkt- og eksamenskarakterer i sentrale fellesfag. Rogaland har et betydelig lavere avvik mellom standpunkt og eksamen enn landet som helhet i det faget flest elever avlegger eksamen i; norsk hovedmål. Her er avviket i Rogaland -0,2 karakterpoeng, mot -0,4 i landet som helhet. Innen matematikk er avviket større enn i norsk, men vi ser at avvikene skiller seg lite fra landsgjennomsnittet, og i det faget med størst avvik (teoretisk matematikk på yrkesfag) var bare 14 elever oppe til eksamen. Standpunktkarakterene måler en større bredde av elevenes kompetanse enn eksamen, og det er vanskelig å få disse to indikatorene identiske. Fylkesrådmannen mener at karakterresultatene generelt gjenspeiler en god sluttvurderingspraksis. Skoler med store avvik følges opp gjennom dialog om temaet i skolebesøkene.

Tabell 6.12: Avvik mellom standpunkt- (stp) og skriftlig eksamenskarakter i sentrale fellesfag i Rogaland og landet. Kilde: Hjernene og hjertet

	Stp alle elever	Stp elever som var oppe til eksamen	Skriftlig eksamen	Avvik	Avvik (Alle fylker)	Antall elever Eksamen Rogaland
Engelsk, Vg1 studieforberedende utdanningsprogram (ENG1002)	4,3	4,3	4,0	-0,3	-0,5	229,0
Engelsk, Vg2 YF (ENG1003)	3,7	3,9	3,2	-0,7	-0,6	198,0
Fransk II (FSP5023)	3,8	3,9	3,5	-0,4	-0,5	106,0
Matematikk 1P (MAT1011)	3,7	3,8	3,4	-0,4	-0,7	42,0
Matematikk 1P-Y (MAT1001)	3,4	3,3	2,9	-0,4	-0,3	246,0
Matematikk 1T (MAT1013)	3,9	3,9	3,4	-0,6	-0,5	133,0
Matematikk 1T-Y (MAT1006)	4,0	3,9	3,0	-0,9	-0,8	14,0
Matematikk 2P (MAT1015)	3,7	3,8	3,3	-0,5	-0,6	256,0
Matematikk 2P-Y (MAT1005)	3,5	3,5	3,0	-0,5	-0,6	393,0
Norsk hovedmål, Vg3 PB, skriftlig (NOR1231)	3,3	3,3	3,0	-0,2	-0,5	796,0
Norsk hovedmål, Vg3 STF, skriftlig (NOR1211)	3,9	3,9	3,6	-0,2	-0,4	2 539,0
Norsk sidemål, Vg3 PB, skriftlig (NOR1232)	3,0	3,0	2,6	-0,4	-0,6	314,0
Norsk sidemål, Vg3 STF, skriftlig (NOR1212)	3,7	3,6	3,3	-0,3	-0,4	1 071,0
Norsk, Vg2 YF (NOR1206)	3,7	3,6	3,2	-0,4	-0,3	153,0
Spansk II (FSP5095)	3,8	3,8	3,2	-0,6	-0,8	238,0
Tysk II (FSP5122)	3,8	3,9	3,8	-0,1	-0,5	145,0

Klagebehandlingen for standpunktkarakterer og lokalt gitt eksamen

Den fylkeskommunale klagenemnda mottar få klager. Etter skoleåret 2017/2018 var antallet klager 176, noe som var 27 færre enn året før. Reduksjonen skyldes færre klager på standpunktkarakterer. Klager på lokalt gitt eksamen har økt litt.

I løpet av den tiårsperioden vi har statistikk for, har klager på standpunktkarakterer gått ned fra 236 i 2008 til 131 i år. Nedgangen skyldes trolig både en bedre faglig dialog mellom lærer og elev (herunder at eleven får bedre begrunnelser for standpunktkarakterene) og økt kunnskap hos elevene om hva som er relevant grunnlag for å klage (jf. RFKs klageplakat m.m.).

Selv om antall klager har sunket, finner vi ikke noen nedgang i antall klager som får medhold. Dette tallet har ligget stabilt på ca. 70 siden 2010, med en viss økning de to siste årene (83 i fjor og 76 i år), noe som betyr at en større andel av dem som klager, får medhold. De vanligste medholdgrunnene etter skoleåret 2017/2018 var:

- For stor vekt på en enkeltprøve/vurderingssituasjon.
- Kompetansemålene i læreplanen er i for liten grad lagt til grunn for vurderingen.
- Eleven har ikke fått god nok mulighet til å vise utvikling og helhetsforståelse i faget.

Klager på manglende standpunktkarakter (IV)

IV gis når faglærer ikke har vurderingsgrunnlag og/eller fraværs grensen på 10 prosent er overskredet. Fraværs grensen ble innført skoleåret 2016-17. Da kom det bare 1 klage på manglende standpunktkarakter. I år kom det 11, hvorav 9 fikk medhold. I de fleste av disse var det tvil om eleven hadde fått god nok oppfølging, og om de formelle prosedyrene for å gi IV var fulgt.

Klager på lokalt gitt eksamen

Det kan klages på formelle feil som kan ha hatt noe å si for eksamensresultatet. For eksamener med etterprøvbart produkt (f.eks. skriftlige) kan det også klages på eksamens karakteren. I sistnevnte kategori har det vært en økning i år. Klagene knyttet til muntlig eksamen hadde samme omfang som forrige skoleår, men i år fikk 11 medhold, mot 8 i fjor. Medholdgrunnene omfatter både mangler ved eksamensoppgaver/ eksamensinformasjon og feil i gjennomføringsdelen av eksamenen. I siste kategori var det noen tilfeller av at samarbeidet mellom sensor og eksaminator ikke hadde blitt gjennomført på en profesjonell måte.

Fylkesrådmannens vurdering

Som vist i kapittel 5, har gjennomføringen i løpet av fem år økt for de siste kullene. At dette har skjedd samtidig med at andelen elever som går ut av grunnskolen uten karakter har økt, og uten at karakterresultatene i videregående opplæring har blitt redusert, viser at det har skjedd en betydelig kvalitetsforbedring innenfor videregående opplæring i Rogaland de siste årene.

Vi vet blant annet at det er viktig hvordan det arbeides med resultatinformasjon ved den enkelte skole. I en undersøkelse fant Skaalvik og Skaalvik (2013 referert i Birkeland m.fl 2017) at lærere som opplevde at skolens mål dreide seg om elevenes innsats og forbedring, rapporterte høyere jobbtilfredshet og engasjement enn lærere som opplevde at skolens mål dreide seg om elevenes resultater og det å være bedre enn andre skoler. Dette viser at selv om vi er opptatt av resultater i kvalitetsmeldingen og styringsdialogen, er det prosessene som skaper gode resultater som er det viktigste på den enkelte skole og i den enkelte lærebedrift.

Vi ser også at utviklingsarbeidet innenfor både den videregående skolen og fagopplæringen har kommet lenger i nordfylket enn i sørfylket. Dette gjenspeiles i resultatene. Årsaken er trolig at det systematiske arbeidet med å forbedre strukturer og innholdet i samarbeid og samhandling har startet tidligere, og at nordfylket slik sett har et forsprang på sørfylket. Det er viktig at samhandlingen mellom nord- og sørfylket bidrar til å overføre kompetanse i form av kunnskap, ferdigheter og holdninger som er nødvendige for å videreføre arbeidet med læringsmiljø, vurdering og gjennomføring av videregående opplæring. Det er også startet et samarbeid i sørfylket som skal systematisere arbeidet i sør.

Arbeidet med å øke elevenes utbytte av opplæringen kan ikke isoleres til de videregående skolene. Viktigheten av «tidlig innsats» har blitt understreket gjennom nasjonal og internasjonal forskning. Den kompetanse, i vid forstand, som elevene tar med seg inn i den videregående skole, er den viktigste enkeltfaktoren for det utbyttet som elevene får gjennom tre, fire eller fem år i våre videregående skoler.

Elevenes klager viser at de er bevisste sine rettigheter og evner å stille spørsmål ved vurderingspraksisen når den er utydelig. I håndteringen av klagene er klagenemda og skolene forpliktet i henhold til føringene i lover og forskrifter. RFK har retningslinjer for sensor og eksaminator. Årets klagebehandling viser viktigheten av at disse følges. Fylkesrådmannen følger opp resultatene fra klagebehandlingen i dialogen med skolene, slik at resultatene kan brukes til læring og forbedring av vurderingspraksisen.

Gjennom statlige tilsyn de siste årene har vi styrket vårt arbeid med å skape gode kartleggingsrutiner som i neste omgang skaper mer individuell tilrettelegging av opplæringen og oppfølgingen av den enkelte elev. Dette arbeidet blir nå styrket og systematisert i form av utarbeiding av en helhetlig plan for oppfølging av elever med behov for tilpasset opplæring/spesialundervisning i ordinære klasser.

7. Videre utviklingsarbeid

Prinsipper for læring, utvikling og danning

Kunnskap og kompetanse er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt menneske og for samfunnet som helhet. For at barn, unge og voksne skal ha lyst til å lære, være motiverte og oppleve mestring, må alle som har en rolle i utdanningssystemet være preget av lærelyst. Alle, fra den enkelte lærer til politikerne må ønske å lære noe nytt, ønske å lære av hverandre og ha rom og mulighet til å prøve, feile og få til noe.¹⁶

Kvalitetsmeldingen inngår i samhandlingen mellom skolene, opplæringsavdelingen og politisk nivå. Dialogen med skolene bekrefter at det arbeides godt med satsingsområdene, men samtidig at det også gjenstår tema som det må arbeides videre med. Dette har blitt utdypet under gjennomgangen av satsingsområdene. For å følge opp resultatene og omsette dem til praksis i et utviklingsperspektiv, er det viktig at vi er oppmerksomme på å både forbedre kompetansen om de oppgaver som skal løses, og forbedre organiseringen av systemet. Organiseringen har stor betydning for skolens hovedoppgave, nemlig elevers læring og utvikling. Robinson (2011 referert i Irgens 2016:15)¹⁷, viser at sjansene for å få engasjerte elever med gode resultater, der også de svakest presterende elevene opplever økt mestring, er størst når lærerne har et felles rammeverk for undervisningen. Et felles rammeverk viser seg i praksis blant annet gjennom at forskjellige lærere forsterker det samme budskapet og at lærerne skaper forbindelser til det som læres i ulike fag. Dette kan ikke realiseres uten utstrakt faglig-profesjonelt samarbeid. Gjennom rammeverk for opplæringen har skolene fått et verktøy til bruk i dette arbeidet som både gir en oversikt over lover, forskrifter og relevante styringsdokumenter som skal bidra til å gjennomføre opplæring innenfor regelverket, samtidig som prinsipper for gode prosesser ved den enkelte skole er skissert.

Styringsdialogen er fylkesrådmannens verktøy for å utøve ledelse av skolene. Like viktig er det å bruke styringsdialogen som arena for tilbakemeldinger fra skolene til

¹⁶ Litt justert sitat fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-21-20162017/id2544344/>

¹⁷ Eirik Irgens (2016): Skolen. Organisasjon og ledelse, kunnskap og læring. Fagbokforlaget.

fylkesrådmannen. Målet er å ha et tett og målrettet samarbeid mellom skolene og fylkesrådmannen for å samhandle godt i alle ledd. Styringsdialogen består av: rektorsamtaler, skolebesøk, rektorsamlinger og møter i strategisk ledergruppe (SLG). I evalueringen av styringsdialogen etter 2017/2018 etterlyser rektorene større sammenheng mellom de ulike elementene i styringsdialogen, og dette blir et viktig forbedringstema framover.

Profesjonsutvikling

Ett av de viktigste forbedringsområdene framover blir å fortsatt arbeide for at ledelsen og øvrige ansatte utvikler felles mål, og samarbeider om undervisnings- og læringsmiljøer der god praksis blir identifisert og forsterket gjennom kontinuerlig profesjonelt utviklingsarbeid.

Arbeidet med satsingsområdene for videregående opplæring i Rogaland skal foregå som en del av systematisk profesjonsutvikling. Dette er i tråd med de nasjonale føringene som skal gjennomføres når Overordnet del – Verdier og prinsipper for opplæringen, trer i kraft. I denne fremheves det at:

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis.

Den påfølgende teksten fra Overordnet del utdyper dette ved å understreke viktigheten av å skape kollektive prosesser som inkluderer alle aktører i skolen:

God skoleutvikling krever rom for å stille spørsmål og lete etter svar og et profesjonsfellesskap som er opptatt av hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring og utvikling. Alle ansatte i skolen må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet for å videreutvikle skolen. Det innebærer at fellesskapet reflekterer over verdivalg og utviklingsbehov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderinger som grunnlag for målrettede tiltak. Velutviklede strukturer for samarbeid, støtte og veiledning mellom kolleger og på tvers av skoler fremmer en delings- og læringskultur.¹⁸

Fylkesrådmannen har fulgt opp ambisjonene ved å initiere et forpliktende samarbeid mellom de ansattes organisasjoner, skolens ledelse og opplæringsavdelingen. Fagforeningene har uttrykt at det er en gjensidig vilje til å skape gode skolesamfunn, der oppmerksomheten er rettet mot å sikre kvalitet i undervisningen og god gjennomføring av skolens brede mandat for opplæringen. Samtidig viser lærerorganisasjonene til rapporten «Om lærerrollen» hvor det bl.a. blir påpekt at det finnes «(...) spenninger i kravet om «profesjonalisering», hva den skal innebære,

¹⁸ Overordnet del: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/skolens-nye-grunnlov-er-fastsett/id2569170/>

hvordan den skal utvikles, hvordan den skal sikres, og ikke minst hvem som skal ha ansvaret for den.»

Fylkesrådmannen og fagforeningene er enige om at for å lykkes med profesjonsutvikling er det en forutsetning at både skoleledere, tillitsvalgte og lærere opplever å ha tilstrekkelig med handlingsrom i arbeidet sitt. Et profesjonelt skjønn utøves både individuelt og i felleskap med andre. I tillegg er det et kjennetegn på profesjonsutvikling når man utvikler et metodisk kunnskapsgrunnlag for hvordan skolene og partene lokalt kan drive frem utviklingsarbeidet.

Våren 2018 arrangerte fylkesrådmannen en ny samling om profesjonsutvikling med partene lokalt der erfaringsdeling stod sentralt. I en kommentar fra fagforeningene fremgår det at mange skoler opplever partssamarbeidet mellom tillitsvalgte og skoleledelsen som godt og om mer bruk av 'lærende møter' enn tidligere, men at endrede roller for skoleledere og tillitsvalgte også kan være utfordrende. Opplevelsen av å ha utilstrekkelig med tid til utviklingsprosesser gjennom lærende møter i kollegiet, er en gjennomgående tilbakemelding. Ikke minst gjelder dette for arbeidsplassstillitsvalgte, som sier at de har for liten tidsressurs til å utføre oppgavene som ligger i vervet når de i større grad skal delta i møteaktivitet med skolens ledelse og i forberedelse av utviklingsmøtene. Skolenes tilbakemeldinger er imidlertid samstemte i behovet for å lære mer om skolelederrollen og tillitsvalgtrollen knyttet til profesjonsutvikling og samskaping.

Fylkesrådmannen mener at konferansene har hatt en svært viktig funksjon i arbeidet med å skape en felles plattform for alle aktører i skolene. Viktigheten av kollektive profesjonsfellesskap har blitt formidlet til alle, og fylkesrådmannen sitter med et klart inntrykk av en felles vilje til samskaping i arbeidet med skolenes utviklingsplaner. Dette har blitt opplevd tydelig i forbindelse med skolebesøkene høsten 2017 og våren 2018. Hovedtemaet har vært skolenes utviklingsplaner, og det har blitt invitert til en dialog om status og utfordringer i skolens arbeid. Skolebesøkene viser forskjeller på flere områder, men fellestrekket er bred deltakelse i prosessene og en vilje til å skape utvikling. Det er en utfordring å finne tid til grundige medvirkningsprosesser i arbeidet med profesjonsutvikling. Skolene har håndtert dette ulikt, og fylkesrådmannen er opptatt av at alle parter skal oppleve en reell og god medvirkning. Det er derfor viktig at vi har med oss det langsiktige perspektivet i arbeidet med satsingsområdene og finner gode lokale løsninger for framdrift og tidsbruk.

Fagforeningene har framhevet at det kan være utfordrende å gå fra ord til handling. Lærerprofesjonen skal i tiden fremover omsette «skolens grunnlov» 'Overordnet del' av læreplanverket til holdning og handling, og samtidig er utviklingen av de nye læreplanene i 'Fagfornyelsen' i gang. Innarbeiding av god praksis for 'Vurdering for

læring' er – og har vært – en pågående prosess i skolene og vil bli videreført og – utviklet gjennom Fagfornyelsen. Alle disse temaene peker seg ut som særlig viktige og konkrete innsatsområder for profesjonsutvikling i Rogaland fylkeskommune.

I en kommentar fra fagforeningene Utdanningsforbundet og Lektorlaget har de også trukket fram at kvaliteten på den opplæringen vi evner å gi elevene også er avhengig av de budsjetttrammer som blir vedtatt. Disse innvirker både på tilbudsstruktur, lærertetthet og mulighetene for å tilby elever kulturopplevelser og ekskursjoner. I tillegg peker de på at omfanget og kvaliteten på personalets kompetanseutvikling kan bli redusert og at dette i neste omgang kan innvirke på omfanget og kvaliteten på det utviklingsarbeid som pågår.

Fylkesrådmannen er enig i at våre ambisjoner også må tilpasses de ressurser som er tilgjengelige. Vi må til enhver tid sørge for å ha et forsvarlig system som sikrer en opplæring i samsvar med lover og forskrifter. Samtidig skal disse rammene gi oss mulighet til å strekke oss for å realisere de forventinger som er uttrykt gjennom overordnet del og fagfornyelsen. Fylkesrådmannen har tro på at det forpliktende samarbeidet som pågår skal bidra at vi gjennom samhandling skal få mest mulig ut av de tilgjengelige ressurser.

Samarbeid og samhandling er vi også avhengig av i forhold til andre aktører utenfor videregående opplæring. Dette ligger bak flere av de initiativ som de senere år er tatt i forhold til kommunene, lærebedrifter, opplæringskontor, NAV og andre aktører. Tverrfaglig samarbeid kan være utfordrende, og krever gjensidig oppfølging av de forpliktelser som en enes om. Flere av aktørene har vist en tydelig vilje til å følge omforente tiltak opp. I den forbindelse er det viktig at også fylkeskommunen evner å følge opp sine forpliktelser på de ulike områder.

Livslang læring

I statsbudsjettet for 2019 (Prop. 1 2018-2019)) har Kunnskapsdepartementet formulert nye overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som dei sjølve og samfunnet treng.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høg kvalitet.

Regjeringen tydeliggjør i disse målene økt satsing på livslang læring, og at utdanningssektoren i større grad skal betjene arbeidslivet og de behov for kompetanse som finnes i arbeidslivet. For at alle skal kunne delta i arbeids- og samfunnslivet, må vi ha god og relevant utdanning.

Fylkesrådmannen ser en tydelig sammenheng mellom disse overordnede målene og den revisjon av Kunnskapsløftet som pågår gjennom Overordnet del og Fagfornyelsen. I arbeidet med å følge opp våre egne satsingsområder er vi godt i gang med å klargjøre skolene for de nye overordnede mål for kunnskapssektoren, samtidig som vi også må tenke nytt på enkelte områder. Det vil kreve ressurser, kreativitet, systematisk arbeid og ikke minst en fortsettelse av det konstruktive samarbeidet mellom mange aktører.

Vedlegg 1 Skolevise resultater

Tabellene i dette vedlegget er tatt med for å knytte den tematiske beskrivelse i kvalitetsmeldingen til skolenivå. Vi har valgt en tematisk presentasjon for å gjøre det enklere å se forskjeller mellom skolene. I den forbindelse er det viktig å forstå resultatene ut fra skolens forutsetninger. Gjennomføring må for eksempel ses i lys av elevenes karakterpoengsum fra grunnskolen, og arbeidet med å følge opp resultatene må tilpasses skolens ståsted innenfor ulike områder. Vi har mye tilgjengelige data, og utfordringen er å bruke dem på en måte som virker konstruktivt på det forbedringsarbeidet som skal skje.

Alle data i vedlegg 1 er hentet fra IT-systemet Hjernen og hjertet hvis ikke annet er oppgitt, og gjelder for skoleåret 2017/2018. Det er en utfordring å få fram detaljert informasjon per skole, og samtidig få fram utvikling fra forrige skoleår. Vedlegget presenterer i begrenset grad utvikling over tid, og for ytterligere informasjon, viser vi til tidligere kvalitetsmeldinger, som er tilgjengelige på: [http://www.rogfk.no/Vaare-tjenester/Utdanning/Videregaaende-skole/Kvalitetsmeldinger/\(language\)/nor-NO](http://www.rogfk.no/Vaare-tjenester/Utdanning/Videregaaende-skole/Kvalitetsmeldinger/(language)/nor-NO)

Karakterpoengsum fra grunnskolen

	Studieforberedende	Påbygg	Yrkesfag	Total
Bergeland videregående skole	37,6	35,9	32,1	34,8
Bryne videregående skule	45,0	39,0	35,5	40,1
Dalane videregående skole	44,4	35,1	35,4	38,9
Gand videregående skole		37,7	35,9	36,2
Godalen videregående skole		32,4	31,3	31,5
Haugaland videregående skole	40,4	34,5	33,4	34,1
Hetland videregående skole	44,8		38,0	44,5
Jåttå videregående skole	42,2	40,3	38,4	39,5
Karmsund videregående skole		36,0	37,3	37,2
Kopervik videregående skole	42,5	38,0	42,5	42,2
Møllehagen Skolesenter	37,8	35,8	29,4	35,6
Randaberg videregående skole	41,9	36,7	35,9	38,6
Sandnes videregående skole	47,2			47,2
Sauda videregående skule	45,0	37,8	35,3	40,9
Skeisvang videregående skole	47,8			47,8
Sola videregående skole	38,9	31,9	35,7	37,8
St Svithun videregående skole	45,4			45,4
St. Olav videregående skole	50,1			50,1
Stavanger Offshore Tekniske skole			36,2	36,2
Stavanger katedralskole	49,9			49,9
Strand videregående skole	44,4		34,4	40,0
Vardafjell videregående skole	46,0	39,1	38,1	45,3
Vågen videregående skole	44,4		35,9	42,4
Øksnevad videregående skole		36,1	35,4	35,5
Ølen videregående skule	44,6	38,2	36,6	40,3
Åkrehamn videregående skole			36,3	36,3
Rogaland	45,4	36,7	35,3	41,0

Fra elevundersøkelsen, skolevise svar på spørsmålet «Trives du på skolen?»

	Trives svært godt	Trives godt	Trives litt	Trives ikke noe særlig	Trives ikke i det hele tatt	Gjennom- snitt
Rogaland fylkeskommune	41%	46,4%	9,4%	2,2%	1%	4,2
Bergeland vgs	30%	52,7%	13,2%	2,6%	1,5%	4,1
Bryne vgs	35,1%	48,1%	11,3%	3,4%	2,1%	4,1
Dalane vgs	32,5%	52,6%	10,1%	2,7%	2%	4,1
Gand vgs	41,5%	44%	10,6%	2,8%	1%	4,2
Godalen vgs	37,5%	48,5%	11%	-	-	4,2
Haugaland vgs	39,1%	48,3%	10,9%	1%	0,6%	4,2
Hetland vgs	48,9%	44,6%	5,1%	-	-	4,4
Hollenderhaugen Skolesenter	80%	20%	0%	0%	0%	4,8
Jåttå vgs	42,9%	45%	8,8%	2,4%	0,9%	4,3
Karmsund vgs	46,2%	44%	8,2%	0,7%	0,9%	4,3
Kopervik vgs	26,3%	54,4%	14,7%	3,6%	1%	4
Møllehagen Skolesenter	26,1%	52,2%	13%	8,7%	0%	4
Randaberg vgs	35%	51%	9,5%	3,1%	1,4%	4,2
Sandnes vgs	45,3%	45,1%	6,8%	1,6%	1,2%	4,3
Sauda vgs	40,2%	50%	7,7%	-	-	4,3
Skeisvang vgs	47,5%	44,1%	6,8%	-	-	4,4
Sola vgs	37,5%	44,7%	14,5%	2%	1,3%	4,2
St Svithun vgs	40,4%	49,6%	7,8%	1,4%	0,8%	4,3
St. Olav vgs	43,2%	47,3%	6,7%	2,1%	0,7%	4,3
Stavanger katedralskole	56,9%	34,2%	6,4%	-	-	4,5
Stavanger Offshore Tekniske skole	39,5%	51,2%	5,8%	0%	3,5%	4,2
Strand vgs	52,2%	39,4%	6,3%	-	-	4,4
Vardafjell vgs	32,3%	50,1%	13,5%	2,7%	1,3%	4,1
Vågen vgs	42,4%	42,2%	12%	3%	0,4%	4,2
Øksnevad vgs	48,4%	43,8%	5%	1,8%	1,1%	4,4
Ølen vgs	39,4%	48,9%	9,5%	-	-	4,2
Åkrehamn vgs	55,9%	36,8%	5,9%	-	-	4,5

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Fra elevundersøkelsen, svar på spørsmålet «Når jeg arbeider med skolefag, fortsetter jeg å jobbe selv om det jeg skal lære er vanskelig.»

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Gjennomsnitt
Rogaland fylkeskommune	32,4%	41,9%	17%	6,9%	1,9%	4
Bergeland vgs	29,9%	39,4%	20%	8,3%	2,4%	3,9
Bryne vgs	23,7%	42,2%	21,4%	9,7%	3,1%	3,7
Dalane vgs	28,1%	41,9%	17,3%	11,9%	0,8%	3,8
Gand vgs	33,2%	40,6%	18,8%	6%	1,4%	4
Godalen vgs	31,7%	42,1%	19,8%	4,5%	1,9%	4
Haugaland vgs	33,8%	36,7%	20,5%	5,8%	3,1%	3,9
Hetland vgs	34,9%	41,2%	15,9%	7,3%	0,6%	4
Hollenderhaugen Skolesenter	46,2%	-	-	0%	0%	4,3
Jåttå vgs	30,3%	43,4%	17%	6%	3,2%	3,9
Karmsund vgs	36%	42,7%	16%	3,5%	1,9%	4,1
Kopervik vgs	25,6%	40,3%	22,2%	9,8%	2%	3,8
Møllehagen Skolesenter	29,3%	43,9%	17,1%	-	-	3,9
Randaberg vgs	30,9%	39,9%	18,4%	8,1%	2,7%	3,9
Sandnes vgs	32,5%	46,2%	15%	5%	1,2%	4
Sauda vgs	32,3%	44,7%	14,2%	7,1%	1,8%	4
Skeisvang vgs	38,9%	41,6%	11,8%	6,6%	1,1%	4,1
Sola vgs	32,7%	37,9%	17,2%	7,2%	5%	3,9
St Svithun vgs	24,4%	48,2%	18,7%	7,3%	1,4%	3,9
St. Olav vgs	46,8%	38%	9%	5,1%	1,1%	4,2
Stavanger katedralskole	46,9%	36,8%	9,7%	6%	0,7%	4,2
Stavanger Offshore Tekniske skole	44,4%	31,9%	16,7%	-	-	4,1
Strand vgs	35,3%	48%	12%	4%	0,8%	4,1
Vardafjell vgs	33,1%	41,5%	18,9%	5,6%	0,9%	4
Vågen vgs	27,8%	44%	17,3%	8,3%	2,5%	3,9
Øksnevad vgs	26,9%	40,6%	22,6%	6,1%	3,8%	3,8
Ølen vgs	29,9%	48%	16,6%	4,4%	1,1%	4
Åkrehamn vgs	37,7%	38%	16,2%	-	-	4

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Læringskultur Mine lærere synes det er greit at vi elever gjør feil fordi vi kan lære av det

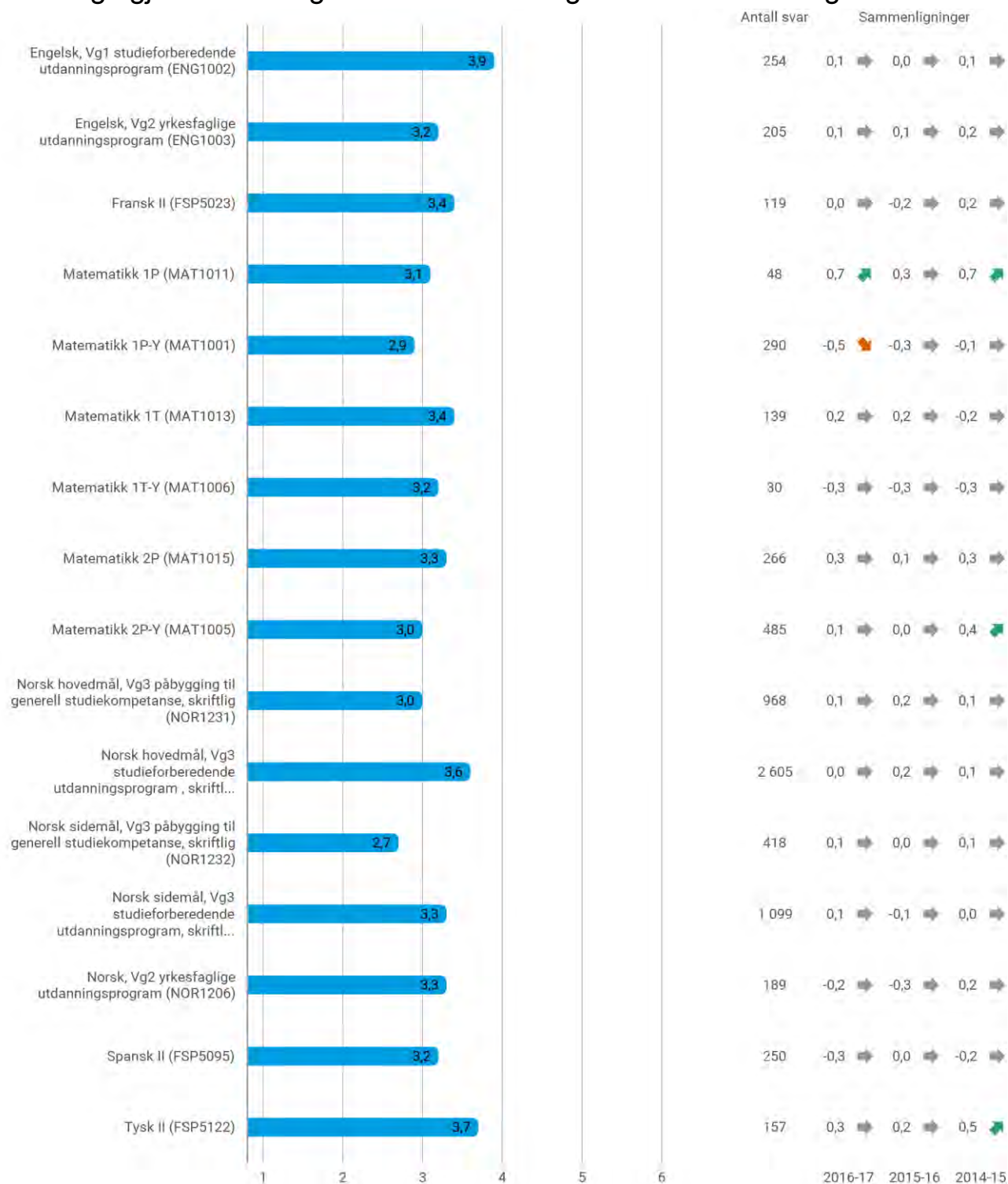
	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig
Bergeland vgs	50,1%	30,9%	14,3%	3,4%	1,4%
Bryne vgs	36,0%	40,3%	17,4%	3,9%	2,4%
Dalane vgs	41,5%	37,3%	16,2%	3,3%	1,7%
Gand vgs	47,9%	33,2%	14,8%	2,5%	1,6%
Godalen vgs	56,7%	29,6%	10,5%	2,4%	0,8%
Haugaland vgs	47,1%	36,5%	13,4%	2,6%	0,5%
Hetland vgs	47,6%	35,0%	13,6%	3,0%	0,8%
Hollenderhaugen Skolesenter	93,8%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Jåttå vgs	45,7%	31,8%	16,3%	3,6%	2,6%
Karmsund vgs	58,5%	29,3%	10,0%	1,6%	0,7%
Kopervik vgs	39,5%	38,7%	16,9%	3,1%	1,8%
Møllehagen Skolesenter	69,6%	23,9%	4,3%	2,2%	0,0%
Randaberg vgs	38,1%	34,9%	21,3%	3,8%	1,8%
Sandnes vgs	47,4%	35,6%	13,2%	2,8%	1,0%
Sauda vgs	42,0%	36,5%	17,8%	2,8%	0,9%
Skeisvang vgs	45,9%	40,5%	11,2%	1,8%	0,6%
Sola vgs	41,8%	34,7%	18,0%	4,2%	1,3%
St Svithun vgs	41,4%	38,5%	15,5%	3,9%	0,7%
St. Olav vgs	53,2%	34,9%	9,2%	1,9%	0,8%
SOTS	50,0%	35,4%	9,8%	1,2%	3,7%
Stavanger katedralskole	48,6%	33,3%	13,4%	4,6%	0,0%
Strand vgs	55,0%	30,6%	11,8%	1,8%	0,9%
Vardafjell vgs	43,6%	37,0%	14,0%	4,7%	0,6%
Vågen vgs	46,8%	33,7%	14,5%	3,9%	1,1%
Øksnevad vgs	44,2%	39,5%	10,9%	3,3%	2,2%
Ølen vgs	47,4%	32,8%	14,3%	4,5%	1,0%
Åkrehamn vgs	64,5%	26,3%	7,6%	1,4%	0,3%
Rogaland	46,5%	35,0%	14,2%	3,1%	1,2%

Vurdering for læring – Jeg får tilbakemeldinger som kan brukes til å bli bedre i fagene

	Flere ganger i uken	1 gang i uken	1-3 ganger i måned	2-4 ganger i halvåret	Sjeldnere	Gjennom- snitt
Bergeland vgs	12,1%	27,7%	40,5%	12,4%	7,3%	3,2
Bryne vgs	10,9%	25,8%	39,3%	16,5%	7,6%	3,2
Dalane vgs	9,0%	25,1%	44,2%	17,5%	4,2%	3,2
Gand vgs	14,1%	29,3%	41,5%	9,1%	6,1%	3,4
Godalen vgs	20,0%	32,6%	33,2%	7,6%	6,6%	3,5
Haugaland vgs	21,4%	30,0%	33,3%	9,2%	6,1%	3,5
Hetland vgs	7,3%	20,4%	48,4%	19,8%	4,0%	3,1
Hollenderhaugen Skolesenter	25,0%	56,3%	18,8%	0,0%	0,0%	4,1
Jåttå vgs	10,5%	26,4%	40,7%	18,1%	4,3%	3,2
Karmsund vgs	20,6%	35,5%	33,2%	7,2%	3,5%	3,6
Kopervik vgs	6,7%	20,3%	40,6%	22,7%	9,6%	2,9
Møllehagen Skolesenter	22,2%	20,0%	42,2%	11,1%	4,4%	3,4
Randaberg vgs	12,1%	27,8%	40,4%	14,3%	5,4%	3,3
Sandnes vgs	6,1%	24,3%	49,2%	17,8%	2,6%	3,1
Sauda vgs	12,0%	32,9%	36,1%	11,7%	7,3%	3,3
Skeisvang vgs	10,0%	25,6%	40,6%	19,4%	4,4%	3,2
Sola vgs	12,5%	22,3%	40,9%	17,5%	6,8%	3,2
St Svithun vgs	5,6%	24,7%	46,5%	18,1%	5,2%	3,1
St. Olav vgs	4,5%	23,5%	48,7%	19,9%	3,3%	3,1
Stavanger Offshore Tekniske skole	18,1%	25,3%	41,0%	9,6%	6,0%	3,4
Stavanger katedralskole	6,7%	22,9%	42,1%	24,2%	4,0%	3,0
Strand vgs	15,4%	29,4%	34,9%	15,4%	5,0%	3,3
Vardafjell vgs	4,9%	21,2%	48,8%	19,9%	5,1%	3,0
Vågen vgs	11,0%	26,4%	41,4%	17,4%	3,8%	3,2
Øksnevad vgs	16,1%	30,3%	37,2%	10,6%	5,8%	3,4
Ølen vgs	12,8%	21,6%	41,6%	16,1%	7,9%	3,2
Åkrehamn vgs	20,7%	36,9%	31,3%	6,4%	4,7%	3,6

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Utvikling i gjennomsnittlig karakter for skriftlig eksamen i fellesfag

Indikatoren viser karaktersnitt i skriftlig eksamen for fellesfag. Årstallene i høyre felt sammenligner resultatet med skoleåret 2017/2018. Alle elever er med i datagrunnlaget. Data importeres fra VIGO.

Utvikling i skoleårsgjennomføring i tabell (alle trinn og utdanningsprogram)

Tall i parentes er antall elever.

	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15
Bergeland videregående skole	70,5 (677)	70,0 (724)	61,1 (730)	62,6 (690)
Bryne vidaregåande skule	84,6 (1457)	82,6 (1408)	80,0 (1330)	80,1 (1213)
Dalane videregående skole	82,9 (648)	85,2 (628)	84,5 (619)	82,5 (600)
Gand videregående skole	85,1 (841)	84,5 (896)	85,7 (817)	77,6 (849)
Godalen videregående skole	71,7 (568)	61,0 (541)	64,3 (549)	67,7 (626)
Haugaland videregående skole	77,5 (757)	74,2 (806)	72,5 (757)	73,3 (776)
Hetland videregående skole	91,3 (575)	93,4 (589)	90,6 (585)	91,7 (591)
Jåttå videregående skole	90,8 (750)	85,8 (894)	85,6 (910)	85,1 (879)
Karmsund videregående skole	83,4 (493)	85,8 (500)	88,7 (488)	85,8 (464)
Kopervik videregående skole	79,2 (433)	84,2 (354)	82,9 (380)	83,2 (386)
Møllehagen Skolesenter	6,9 (101)	6,3 (95)	12,5 (96)	6,0 (83)
Randaberg videregående skole	81,6 (828)	84,0 (836)	85,1 (812)	87,3 (803)
Sandnes videregående skole	93,5 (1027)	94,6 (994)	90,3 (986)	89,8 (869)
Sauda vidaregåande skule	87,5 (337)	86,1 (389)	87,2 (406)	84,1 (384)
Skeisvang videregående skole	95,7 (695)	95,2 (709)	95,9 (706)	93,3 (675)
Sola videregående skole	78,0 (581)	80,2 (681)	82,1 (652)	81,0 (691)
St Svithun videregående skole	88,2 (855)	88,6 (808)	89,4 (763)	85,2 (710)
St. Olav videregående skole	97,3 (825)	97,8 (828)	90,6 (819)	89,5 (828)
Stavanger Offshore Tekniske skole	72,2 (90)	88,4 (112)	91,2 (136)	93,8 (146)
Stavanger katedralskole	93,6 (534)	94,2 (538)	94,7 (532)	93,2 (529)
Strand videregående skole	91,7 (519)	92,4 (526)	91,4 (521)	90,7 (492)
Vardafjell videregående skole	90,2 (541)	87,8 (542)	85,6 (541)	83,4 (535)
Vågen videregående skole	82,7 (786)	81,2 (812)	83,6 (821)	85,7 (802)
Øksnevad vidaregåande skule	81,2 (324)	79,7 (316)	76,4 (297)	75,4 (289)
Ølen vidaregåande skule	92,2 (334)	95,2 (250)	86,6 (224)	89,3 (234)
Åkrehamn vidaregåande skole	91,1 (384)	89,6 (450)	90,7 (454)	90,0 (410)
Total	85,4 (15962)	84,9 (16227)	83,9 (15931)	83,0 (15554)

Skoleårsgjennomføring skoleåret 2017/2018 etter utdanningsretning

	Studieforberedende	Påbygg	Yrkesfag	Totalt
Bergeland vgs	65,9	64,8	75,9	70,5
Bryne vgs	85,0	84,5	84,1	84,6
Dalane vgs	86,6	65,6	83,4	82,9
Gand vgs		81,3	85,9	85,1
Godalen vgs		72,6	71,5	71,7
Haugaland vgs	68,1	64,9	79,7	77,5
Hetland vgs	92,5		65,4	91,3
Jåttå vgs	91,0	93,2	90,5	90,8
Karmsund vgs		83,3	83,4	83,4
Kopervik vgs	79,6	70,0	87,5	79,2
Møllehagen Skolesenter	9,4	7,1	0,0	6,9
Randaberg vgs	79,5	76,1	85,0	81,6
Sandnes vgs	93,5			93,5
Sauda vgs	90,9	59,1	87,5	87,5
Skeisvang vgs	95,7			95,7
Sola vgs	73,2	50,0	90,1	78,0
St Svithun vgs	88,2			88,2
St. Olav vgs	97,3			97,3
SOTS			72,2	72,2
Stavanger katedralskole	93,6			93,6
Strand vgs	94,0		88,9	91,7
Vardafjell vgs	91,6	81,5	72,0	90,2
Vågen vgs	86,1		71,7	82,7
Øksnevad vgs		67,9	84,0	81,2
Ølen vgs	96,0	74,1	91,7	92,2
Åkrehamn vgs			91,1	91,1
Rogaland	88,2	74,2	83,0	85,4

Figuren viser resultater for alle skoler i skoleåret 2017-18. Der inkluderes kun data for elever med Elevstatus Elev (E) eller Sluttet (S) eller Alternativ opplæringsplan (A) og Elevtype Normal (N) eller International baccalaureate (I) eller Yrkes- og studiekompetanse - YSK (Y) og Skoletype Offentlig videre

Fullført og bestått etter karakterpoeng grunnskole

	>= 60	55 - 60	50 - 55	45 - 50	40 - 45	35 - 40	30 - 35	25 - 30	0,1 - 25	Ukjent	Total
Bergeland vgs			100,0	97,7	76,6	76,4	71,1	52,0	51,6	60,7	70,5
Bryne vgs		100,0	97,6	94,1	89,2	85,6	78,1	59,2	41,9	48,0	84,6
Dalane vgs	100,0	87,5	94,7	95,9	89,6	84,8	80,7	58,5	29,4	61,5	82,9
Gand vgs		100,0	100,0	97,7	94,5	91,9	81,2	73,3	35,0	53,3	85,1
Godalen vgs			100,0	100,0	94,1	85,7	80,1	59,0	53,8	49,0	71,7
Haugaland vgs			100,0	88,2	93,6	87,1	76,4	64,9	57,1	60,5	77,5
Hetland vgs		100,0	95,7	95,5	92,0	86,3	42,9			66,7	91,3
Jåttå vgs			94,7	96,3	96,0	93,5	82,1	77,8	28,6	65,2	90,8
Karmsund vgs			100,0	100,0	99,1	87,6	78,4	55,6	26,7	50,0	83,4
Kopervik vgs		100,0	100,0	92,9	81,3	71,6	53,1	27,3		83,3	79,2
Randaberg vgs		100,0	97,0	95,2	85,9	83,9	73,0	64,7	25,0	47,1	81,6
Sandnes vgs	100,0	95,2	95,5	95,0	92,8	76,7	83,3		100	72,7	93,5
Sauda vgs		100,0	100,0	90,8	95,7	88,7	72,1	72,7	50,0	70,0	87,5
Skeisvang vgs		100,0	99,4	96,8	91,5	85,7	66,7			77,8	95,7
Sola vgs		100,0	100,0	94,9	86,6	79,8	66,7	57,9	40,0	80,0	78,0
St Svithun vgs		100,0	95,4	94,1	85,4	64,8	52,6	100,0	100,0	55,6	88,2
St. Olav vgs		98,7	97,9	96,9	97,2	75,0	100,0			96,4	97,3
Stavanger Offshore Tekniske skole			100,0	100,0	88,2	92,0	68,4	46,2	0,0	0,0	72,2
Stavanger katedralskole		89,1	95,2	94,4	93,0	88,9	100,0			88,9	93,6
Strand vgs		100,0	98,1	98,7	96,7	92,4	86,3	83,3	60,0	64,7	91,7
Vardafjell vgs		95,7	94,4	98,1	89,2	84,7	38,5			61,5	90,2
Vågen vgs		100,0	97,8	93,5	87,4	78,4	63,1	46,9	30,8	39,1	82,7
Øksnevad vgs			100,0	100,0	94,5	89,5	88,1	50,0	41,7	36,4	81,2
Ølen vgs		100,0	100,0	94,4	97,6	95,4	92,0	65,2	44,4	100,0	92,2
Åkrehamn vgs			100,0	100,0	96,3	97,6	90,4	83,3	52,6	66,7	91,1
Total	100,0	96,7	97,0	95,2	90,5	85,0	76,0	61,6	43,8	60,0	85,4

Figuren viser resultater for alle skoler i skoleåret 2017-18. Der inkluderes kun data for elever med Elevstatus Elev (E) eller Sluttet (S) eller Alternativ opplæringsplan (A) og Elevtype Normal (N) eller International baccalaureate (I) eller Yrkes- og studiekompetanse - YSK (Y) og Skoletype Offentlig videregående skole.

Totalfravær, prosent

	Studieforberedende utdanningsprogram	Påbygging til generell studiekompetanse	Yrkesfaglige utdanningsprogram	Totalt
Bergeland vgs	9,6	10,1	7,1	8,5
Bryne vgs	6,3	4,5	4,2	5,2
Dalane vgs	3,5	5,6	3,4	3,7
Gand vgs		3,7	3,3	3,4
Godalen vgs		4,5	6,2	6,0
Haugaland vgs	10,4	5,9	4,0	4,7
Hetland vgs	5,1		10,7	5,3
Jåttå vgs	4,7	4,1	4,1	4,3
Karmsund vgs		6,1	3,0	3,3
Kopervik vgs	4,7	6,8	1,9	4,8
Møllehagen Skolesenter	8,2	6,8	2,4	6,8
Randaberg vgs	5,5	5,8	4,1	4,9
Sandnes vgs	4,4			4,4
Sauda vgs	3,8	0,0	3,5	3,5
Skeisvang vgs	3,6			3,6
Sola vgs	7,3	9,9	3,7	6,2
St Svithun vgs	5,1			5,1
St. Olav vgs	3,3			3,3
Stavanger Offshore Tekniske skole			3,5	3,5
Stavanger katedralskole	4,2			4,2
Strand vgs	3,4		3,6	3,5
Vardafjell vgs	4,5	7,2	8,0	4,7
Vågen vgs	6,0		9,1	6,7
Øksnevad vgs		9,6	3,9	4,8
Ølen vgs	2,9	4,7	2,4	2,8
Åkrehamn vgs			2,3	2,3
Rogaland	4,9	5,8	4,2	4,7

Figuren viser resultater for alle skoler i skoleåret 2017-18. Det inkluderes kun data for elever med Elevstatus Elev (E) eller Alternativ opplæringsplan (A) og Elevtype Normal (N) eller International baccalaureate (I) eller Yrkes- og studiekompetanse - YSK (Y) og Skoletype Offentlig videregående skole.

Vedlegg 2 Kommunevise resultater

Andelen elever med manglende grunnskolepoeng

Tabell: Andelen elever med manglende grunnskolepoeng, etter kommuner i Rogaland og avgangsår på grunnskolen. 2008-2017¹ Kilde: Statistisk Sentralbyrå

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rogaland	2,2	2,3	4,2	4,1	3,9	4,7	4,2	5,1	5,2	6,0
Bjerkreim	1,8	-	2,4	2,9	-	2,3	2,3	9,1	-	-
Bokn	-	:	:	:	-	:	-	-	:	:
Eigersund	-	5,7	5,9	6,0	3,5	3,8	5,1	4,9	7,7	6,2
Finnøy	2,9	-	-	2,2	2,2	-	-	5,3	2,4	6,1
Forsand	-	-	-	-	:	:	-	:	:	:
Gjesdal	1,6	1,2	2,4	4,4	1,1	4,9	5,3	3,5	3,4	5,6
Haugesund	2,1	3,2	4,4	3,4	3,0	4,6	2,8	4,2	2,9	5,4
Hjelmeland	4,7	-	:	2,4	-	9,1	11,9	4,8	2,2	-
Hå	2,1	2,4	2,4	3,3	3,6	3,3	2,9	4,1	3,5	13,1
Karmøy	2,4	2,5	2,5	2,9	4,1	3,1	5,0	3,6	3,1	4,8
Klepp	3,7	4,2	4,4	8,3	4,6	5,9	3,3	2,3	5,8	5,9
Kvitsøy	-	-	-	-	-	:	-	:	-	-
Lund	3,8	4,2	4,4	2,0	4,4	-	5,8	3,6	27,6	-
Randaberg	0,7	2,0	2,4	1,8	5,1	2,5	4,0	4,6	2,0	5,3
Rennesøy	1,5	1,5	1,5	-	1,5	6,7	1,4	-	-	1,2
Sandnes	1,8	2,1	6,3	4,9	5,1	5,7	4,3	7,0	4,5	5,8
Sauda	9,2	4,7	4,5	3,1	3,0	8,0	6,8	2,7	2,9	6,3
Sokndal	2,4	-	-	-	2,2	12,0	-	2,7	-	8,7
Sola	2,2	3,4	4,4	3,2	3,6	2,2	5,3	3,9	4,8	4,4
Stavanger	2,1	1,0	4,3	3,7	4,4	5,7	4,3	6,8	8,4	7,9
Strand	1,3	4,8	6,4	8,0	5,8	4,4	5,3	5,5	2,1	7,6
Suldal	10,3	3,9	-	6,1	5,8	-	3,5	2,4	5,5	2,1
Time	1,7	5,8	5,7	3,9	3,5	5,4	2,5	3,1	4,7	1,6
Tysvær	2,2	-	1,9	3,9	2,1	3,9	6,6	4,1	1,4	2,4
Utsira	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vindafjord	1,5	-	2,7	5,4	0,8	1,6	2,5	3,2	2,3	1,5

¹Elever over 16 år, samt elever på utenlandskoler, steinerskoler og skoler med ukjent organisasjonsnummer er ikke tatt med. Fom. 2008 tom. 2011 var det noe mangelfull rapportering av grunnskolepoeng til SSB. Elever med grunnskolepoeng lik blank har for disse årgangene blitt importert til 0 (manglende grunnskolepoeng).

Gjennomføring av videregående opplæring i løpet av fem år kommunevis

Tabell xx: Elever som startet i vg1 høsten 2012, etter bostedskommune, utdanningsprogram (STF= studieforberedende utdanningsprogram) og fullføringsgrad. I prosent. Kilde: Statistisk sentralbyrå

		Antall	Fullført og bestått	Fullført grunn- kompe- tanse	Fortsatt i vgo	Gjennom- ført Vg3/ fag-prøve ikke best.	Sluttet under-veis
Rogaland	I alt	6047	77,0	2,8	5,6	3,9	10,7
	STF	2955	88,9	2,8	1,8	3,6	3,0
	Yrkesfag	3092	65,6	2,9	9,3	4,2	18,0
Eigersund	I alt	197	77,2	3,0	7,1	2,5	10,2
	STF	86	93,0	2,3	1,2	1,2	2,3
	Yrkesfag	111	64,9	3,6	11,7	3,6	16,2
Sandnes	I alt	890	77,4	3,0	5,5	3,4	10,7
	STF	426	90,1	2,3	1,6	2,6	3,3
	Yrkesfag	464	65,7	3,7	9,1	4,1	17,5
Stavanger	I alt	1608	77,2	2,1	5,4	4,5	10,8
	STF	946	88,5	1,4	1,3	4,2	4,7
	Yrkesfag	662	61,0	3,0	11,3	5,0	19,6
Haugesund	I alt	445	77,1	2,7	6,7	5,2	8,3
	STF	242	90,1	2,5	2,5	3,3	1,7
	Yrkesfag	203	61,6	3,0	11,8	7,4	16,3
Sokndal	I alt	45	84,4	2,2	4,4	-	8,9
	STF	13	92,3	-	-	-	7,7
	Yrkesfag	32	81,3	3,1	6,3	-	9,4
Lund	I alt	45	62,2	8,9	4,4	-	24,4
	STF	15	93,3	6,7	-	-	-
	Yrkesfag	30	46,7	10,0	6,7	-	36,7
Bjerkreim	I alt	30	86,7	-	3,3	-	10,0
	STF	8	100,0	-	-	-	-
	Yrkesfag	22	81,8	-	4,5	-	13,6
Hå	I alt	258	73,3	2,7	8,1	3,5	12,4
	STF	76	85,5	3,9	5,3	3,9	1,3
	Yrkesfag	182	68,1	2,2	9,3	3,3	17,0
Klepp	I alt	274	73,4	1,8	7,3	4,4	13,1
	STF	105	86,7	2,9	3,8	5,7	1,0
	Yrkesfag	169	65,1	1,2	9,5	3,6	20,7
Time	I alt	216	74,5	2,3	6,0	3,2	13,9
	STF	91	84,6	4,4	3,3	5,5	2,2
	Yrkesfag	125	67,2	0,8	8,0	1,6	22,4
Gjesdal	I alt	171	78,4	2,9	3,5	2,3	12,9
	STF	81	88,9	2,5	1,2	1,2	6,2
	Yrkesfag	90	68,9	3,3	5,6	3,3	18,9
Sola	I alt	338	80,2	3,0	6,2	3,0	7,7
	STF	198	89,4	3,0	2,0	2,5	3,0
	Yrkesfag	140	67,1	2,9	12,1	3,6	14,3
Randaberg	I alt	173	78,0	2,9	4,6	2,9	11,6
	STF	77	89,6	2,6	2,6	2,6	2,6
	Yrkesfag	96	68,8	3,1	6,3	3,1	18,8

Forsand	I alt	20	75,0	5,0	5,0	5,0	10,0
	STF	8	-	-	12,5	-	-
	Yrkesfag	12	66,7	8,3	-	8,3	16,7
Strand	I alt	159	75,5	3,1	2,5	3,8	15,1
	STF	73	89,0	5,5	1,4	2,7	1,4
	Yrkesfag	86	64,0	1,2	3,5	4,7	26,7
Hjelmeland	I alt	30	66,7	3,3	3,3	10,0	16,7
	STF	13	-	-	-	15,4	-
	Yrkesfag	17	52,9	5,9	5,9	5,9	29,4
Suldal	I alt	54	77,8	1,9	7,4	5,6	7,4
	STF	22	90,9	-	4,5	4,5	-
	Yrkesfag	32	68,8	3,1	9,4	6,3	12,5
Sauda	I alt	66	86,4	1,5	1,5	1,5	9,1
	STF	28	96,4	3,6	-	-	-
	Yrkesfag	38	78,9	-	2,6	2,6	15,8
Finnøy	I alt	46	87,0	-	6,5	2,2	4,3
	STF	20	90,0	-	10,0	-	-
	Yrkesfag	26	84,6	-	3,8	3,8	7,7
Rennesøy	I alt	64	79,7	-	6,3	9,4	4,7
	STF	36	86,1	-	-	13,9	-
	Yrkesfag	28	71,4	-	14,3	3,6	10,7
Tysvær	I alt	191	73,8	3,1	3,7	5,2	14,1
	STF	85	85,9	4,7	-	4,7	4,7
	Yrkesfag	106	64,2	1,9	6,6	5,7	21,7
Karmøy	I alt	575	76,2	5,6	6,3	3,0	9,0
	STF	250	88,0	8,0	0,8	2,4	0,8
	Yrkesfag	325	67,1	3,7	10,5	3,4	15,4
Vindafjord	I alt	130	80,0	3,1	1,5	6,2	9,2
	STF	50	88,0	2,0	2,0	6,0	2,0
	Yrkesfag	80	75,0	3,8	1,3	6,3	13,8

Gjennomføring i løpet av fem år kommunevis – utvikling over tid

Tabellen viser andelen elever som fullfører videregående opplæring med oppnådd studie- eller yrkeskompetanse i løpet av fem år for kullene som startet i videregående opplæring første gang 2007-2012. Kilde: SSB

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Gjennomsnitt tre siste kull
Bjerkreim	83	83	73,3	78,6	78,8	86,7	81,4
Bokn	80	91	64,3	58,3	(N<10)	(N<10)	
Eigersund	66	74	68,7	72,8	75,9	77,2	75,3
Finnøy	69	69	76	73	78,7	87	79,6
Forsand	64	82	83,3	58,8	(N<10)	75	66,9
Gjesdal	73	67	76,8	70,9	72,2	78,4	73,8
Haugesund	73	71	73,4	72,9	76,8	77,1	75,6
Hjelmeland	77	76	75,8	72	74,4	66,7	71,0
Hå	67	71	68	69,2	74,6	73,3	72,4
Karmøy	70	74	73,3	75,5	75,3	76,2	75,7
Klepp	74	64	65,2	74,6	67,5	73,4	71,8
Lund	77	88	68,1	76,7	81,4	62,2	73,4
Randaberg	73	73	74	77	70,7	78	75,2
Rennesøy	63	69	81	82,8	87,5	79,7	83,3
Sandnes	73	73	73,7	71	73,3	77,4	73,9
Sauda	73	73	76,2	79,8	77	86,4	81,1
Sokndal	67	67	79,6	63,8	65,2	84,4	71,1
Sola	74	76	73,6	80,4	80,3	80,2	80,3
Stavanger	70	74	73,9	74,4	74,4	77,2	75,3
Strand	72	66	75	73,4	72,2	75,5	73,7
Suldal	86	83	77,6	68,1	84,6	77,8	76,8
Time	67	76	67,9	73,7	71,5	74,5	73,2
Tysvær	70	76	77,6	77,5	78,9	73,8	76,7
Vindafjord	80	71	84	80,2	85,1	80	81,8
Rogaland	72	73	73,3	74	74,9	77	75,3

**Vilje
gir vekst**

**ROGALAND
FYLKESKOMMUNE**

Postboks 130, 4001 Stavanger | Besøksadr. Arkitekt Eckhoffs gate 1, 4010 Stavanger | rogfk.no